V A T R A

FOAIE ROMANEASCĂ DE OPINIE ŞI INFORMAŢIE

Sept.-Oct.1959 IX, 5 R O M A

Nr 76 Via C.Morin,6

ANIVERSĂRI SCUMPE

* CIRCULARA CONSILIULUI CONDUCĂTOR AL MIŞCĂRII LEGIONARE. La 13 Septembrie s'au împlinit 60 de ani dela naşterea Căpitanului. Dumnezeu a vrut ca secolul de mari înfăptuiri -însufleţit de simţirea românească a lui Eminescu- care au pus bază Statului Român modern, să se încheie cu un mare eveniment: naşterea Căpitanului.

Pentru noi Românii, apariţia Căpitanului a fost providenţială. El a indicat drumul ridicării şi mântuirii neamului românesc. Mai mult: pe zi ce trece, evenimentele arată că acest drum al Căpitanului constitue singura posibilitate de salvare a omenirii dela greul impas în care au împins-o forţele întunericului. Noi legionarii, împrăştiaţi pe tot pământul, în închisori, în munţi cu arma'n mână, sau liberi în exil printre străini, să fim mândri că am putut, cu un ceas mai devreme, să-i înţelegem chemarea şi să-l urmăm pe drumul său anevoios, dar luminos şi mântuitor.

Lupta e grea. Forţele întunericului uneltesc şi stăpânesc pretutindeni. O învingere temeinică a lor însă nu se poate face fără însufleţirea luptei de spiritualitatea creştină. Să fim -cum spunea Moţa- "o celulă de strălucitoare lumină care va acţiona, adică va lumina şi deci va mântui. Nu suntem creatori de lumină. Ea se află numai la Dumnezeu. Nu suntem făuritori ai luminii dorite, ci vrem să fim simple unelte ale acestei forţe salvatoare, pe care n'o căutăm în altă parte decât la Dumnezeu" (Cranii de lemn). Dar această lumină creştină înspăimântă pe fiii Satanei. Ura cu care ei s'au năpustit împotriva Căpitanului şi a Mişcării lui e o dovadă în plus că suntem pe drumul adevărului. Primejdia pentru forţele răului, care trăesc din minciună, aicea stă. In această direcţie trebue dată bătălia. Numai un proces de "reîncreştinare în adâncime" -aşa cum a precizat Căpitanul- "poate nimici întunericul ce copleşeşte astăzi omenirea şi aduce adevărata pace şi bună învoire între oameni". Pe drumul acesta al întoarcerii oamenilor către Dumnezeu -cum mărturisea Puiu Gârcineanu, ucis acum două decenii în lagăr- "neamurile ne vor găsi pe noi învăţători".

La a 60-a aniversare a naşterii Căpitanului, să ne amintim de această sublimă misiune. Să nu ne clatine atacurile date, frontal sau piezis, prin folosirea elementelor rătăcite din rândurile noastre. Pretutindeni, unde ne-a aruncat soarta, să mărturisim credinţa Căpitanului şi să ne călăuzim paşii după principiile sale luminoase. E cel mai bun omagiu ce putem aduce memoriei lui şi a tuturor camarazilor căzuţi pentru Legiune sau în credinţa ei.-

* Din "ORIENTĂRI". La 22 Septembrie s'au împlinit 20 de ani de când sute de legionari nevinovaţi, floarea tineretului român, bătrâni înţelepţi şi curaţi sufleteşte, în frunte cu inginerul Gheorghe Clime, eroi şi mari mutilaţi din Războiul Intregirii, au fost masacraţi din ordinul lui Carol al II-lea, asistat de generali şi prelaţi netrebnici, în închisorile şi lagărele dela Râmnicu-Sărat, Miercurea Ciucului, Vaslui şi pe întreg cuprinsul Ţării. Corpurile lor, sfinţite de suferinţe şi mutilate de călăi, au fost apoi expuse prin pieţele publice şi pe la răspântii de drumuri, pentru a fi profanate de venetici şi mâncate de câini. Nici unul din aşa zişii "apărători ai drepturilor omului" n'a ridicat cuvânt de protest. Nici atunci, şi nici în anii ce au urmat. Presa "democrată", inspirată de aceleaşi forţe ale întunericului care au urzit crima, a învăluit oribilele fapte în conspiraţia tăcerii.. In lumina acestor fapte, e clar cât de respingătoare-i ipocrizia acestei speţe de "umanitarişti" sau "democraţi". Amoralismul lor e tot atât de crud ca şi cel bolşevic: afinităţi de structură ce-i atrag spre "coexistenţă".

In aceste zile de grea încercare pentru neamul nostru -poate şi ca o ispăşire pentru a fi lăsat să i se ucidă cei mai curaţi dintre fiii săi, care au denunţat, şi luptat împotriva primejdiei comuniste,- să găsim puteri de rezistenţă şi elan de luptă în spiritul de jertfă al camarazilor martirizaţi. Toţi cei ce doresc să fie cu adevărat liberi, să ia seama. La 20 de ani dela marea crimă, preamărim pe camarazii noştri ca eroi, ai adevăratei libertăţi -ai libertăţii creştine- şi ne închinăm smerit în faţa lor.-

LA PREDAREA NOILOR DRAPELE UNITĂŢILOR MILITARE PE CÂMPUL DELA COTROCENI, 1 Sept.1863: "Ofiţeri, subofiţeri, caporali şi soldaţi! Această zi va fi printre cele mai mărețe din istoria noastră. Vechile drapele ne evocau amintiri triste, căci ele evocau diviziunea. Astăzi primiţi din mâinele mele drapele care reunesc culorile provinciilor-surori, aşa cum voinţa unanimă a unit, pe capul meu, coroanele celor două ţări. Vechile voastre drapele au fost totuş martore a unor evenimente a căror amintire doresc să fie păstrată; ele vor merge să împodobească Arsenalul român.

Primind aceste noi drapele, amintiţi-vă mereu că vă încredinţez onoarea ţării. Drapelul este România, acest pământ binecuvântat al patriei, stropit cu sângele strămoşilor voştri şi făcut roditor prin sudoarea plugarilor. Drapelul este familia, căminul fiecăruia, casa în care s'au născut părinţii voştri şi în care se vor naşte copiii voştri. Drapelul este simbolul devotamentului, al fidelităţii, al ordinei şi al disciplinei pe care armata o reprezintă. Drapelul este totul; el este trecutul, prezentul şi viitorul ţării; el este întreaga istorie a României. Intr'un cuvânt, drapelul reprezintă toate datoriile şi toate virtuţile militare, întruchipate în aceste două cuvinte care stau gravate sub acvilă: Onoare şi Patrie.

Ofiţeri, subofiţeri, caporali şi soldaţi! Juraţi să păstraţi în onoare şi fără pată drapelele voastre, astfel ca să fiţi demni de încrederea şi speranţa pe care am pus-o, eu şi ţara întreagă, în Armată. Juraţi să le apăraţi împotriva oricui, ca un depozit sfânt, încredinţat bravurii voastre şi patriotismului vostru".-

Alexandru Ion I Cuza

P O P U L A R E

Foaie verde foi mărunte
Tulesc oile din munte
Şi rămân mândruţe multe.
Rămâne şi mândra mea
Care mă iubeam cu ea
Din copilăria mea..
La tine badeo, 'n grădină,
A prins doru rădăcină
Şi puicuţa dor şi milă..
- Tu te duci, badeo, sărace,
Eu cu doru tău ce-oi face?
- Tu te-i face, puică, bine,
Tu rămâi în sat la tine
Unde sunt voinici ca brazii.
- Să treacă de brazi în sus,
Nu e badea de s'a dus;
Să treacă de brazi în jos,
Nu-i ca badea de frumos;
Fie voinicii ca iarba,
Dacă nu e badea, geaba!
Fie voinicii ca noru,
Dacă nu e bădişoru!
Tu te duci badeo, te duci,
Tu te duci cu oile,
Eu îţi port nevoile;
Tu te duci şi nu mai vii,
Eu cu cin'să mă mângâi?
Cu doru, star'ar pustiu,
Să-l aştern la căpătâi.

* * *

- Oi te legeni, plopule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu vârful tot la pământ?
- Da'cum nu m'oi legăna,
Dacă mi-a trecut vremea
Şi-a venit iarna cea grea?
Vântul bate vălurele
Şi-mi aduce dor şi jele
De pe unde's păsărele;
Vântu-mi bate'năduşit
Frunza-mi pică la pământ
Şi mă lasă amărît
De mă clatin la pământ,
Făr'de ploaie, făr'de vânt!
- Foaie verde de rogoz,
Mult eşti, plopule, fălos,
Mult eşti nalt şi albicios,
Dar n'aduci niciun folos.
Foaie verde de susai,
Poame n'ai, umbră nu dai,
Pază mlaştinelor stai.

&& Din Berna ni se anunţă căsătoria, la 11 Iulie, a d-lui Constantin Scheidegger, elveţian din România, cu d-ra Marlis Gilomen.- Din Grebena (Macedonia), căsătoria d-rei Georgeta Baca cu d-l Iancu Perifan, la 26 Iulie, în biserica "Buna Vestire"; naşi, d-na şi d-l A.Atanasescu.- La 27 Sept., s'au cununat, la "Sf.Petru" (Roma), d-l Agafie Dragomir cu d-ra Carmela Fonte; oficiant, păr.Boreatti.- La 27 Iunie a avut loc la München cununia d-lui Gh.Bulumete, oficiată de pr.Graţian, naşi fiind d-na şi dr.Apostolescu. Au mai luat parte, la biserică sau la restaurantul Gudi, d-nii Ilie Gârneaţă, col.Alexandrescu, Const. Papanace, Virgil Mihăilescu, I.V.Emilian, Mihai Enescu, Traian Isbăşescu, P.Vălimăreanu, Gheorghe Branea, Popinceanu, d-na şi d-l Leonte, Prescornitoiu, d-na şi d-l Pană, Tase, etc.- Din Argentina, d-l Ion Bologa şi soţia, Eugenia Jiménez, îşi anunţă fericirea primului copil, Florica Elena, născută la 15 Septembrie.- Ema şi Matei Hojbotă anunţă botezul odraslei lor, Gheorghe Mihail, la 5 Sept., în biserica română din Toronto, oficiat de pr.Zelea şi Mihadaş, naşi fiind soţii De Minticí; după care a urmat, în hala parohiei, o "petrecere după obiceiul nostru românesc".- Tuturor, urările noastre cele mai bune!

&&. La 2 August a murit într'un spital din Bucureşti, după ani grei de închisoare, fostul episcop unit de Lugoj, Ioan Bălan. La 1 Noembrie s'a făcut un parastas în biserica română din Roma, în prezenţa a 3 episcopi.-

SEMITISM... ANTISEMIT !

Trăirăm s'o auzim şi p'asta: nici mai mult nici mai puţin,cică în România ar fi până şi evrei antisemiţi! Nu există decât două alternative: ori cei ce-au scris năsbâtia au pierdut.. uzul raţiunii(vezi Caragiale),ori sunt de cea mai rea credinţă cu putinţă. Nu că,Doamne,ne-am fi aşteptat să auzim din gura gazetarilor străini -evrei şi neadevărul asupra rolului satanic pe care elementul "ales" l-a jucat în viaţa socială,politică şi mai ales morală a nenorocitei noastre ţări.Departe de noi această miopie! Dar să se ajungă până la a se născoci evrei antisemiţi,depăşeşte orice imaginaţie.Şi,fără îndoială,ne putem aştepta ca inspiratorul ciudatei idei să primească oferte serioase din partea monopolului minciunii: Moscova.

Că în România este antisemitism,de aceasta nu se mai îndoeşte nimeni.Că părinţii antisemitismului actual sunt tocmai evreii,iară nu se îndoeşte nimeni.Pentrucă românul, care este ţăran,cunoaşte o lege elementară din agricultura tradiţională: ce semeni,aceea culegi.In consecinţă,nu-i de mirare ura Românilor împotriva evreilor.Cine se simte urmărit de jandarmi,ţipă "hoţiiiiiii",pentruca să distragă atenţia urmăritorilor: suntem convinşi că evreii din România se simt exact în această situaţie,de aceea ţipă.

Antisemitism semit nu poate exista,fiind o antinomie elementară,pe care grămăticii ziarului respectiv nu trebuiau s'o uite.Apoi,din practica atâtor ani petrecuţi cu evreii, Românii nu au avut niciodată,dar absolut niciodată ocazia să vadă disensiuni între evrei pe teme politice.La Jilava era arestat,acum vreo zece ani,sionistul Blumenfeld.De mai bine de zece luni aştepta să fie judecat.Mă împrietenisem cu el şi de multe ori îi admiram curajul cu care acuza anumite situaţii şi recunoştea nedreptăţile făcute.Ura ca noi toţi pe evreii ce ne conduceau destinele şi îi considera ca trădători ai.. neamului.Intâmplarea a făcut însă ca prin Ianuarie sau Februarie să fie adus în celulă "Ion Luca" din neamul sionistului.Am zis în mine: ar fi bine să nu-i punem pe amândoi evreii unul lângă altul,c'ar putea ieşi vreun scandal,având în vedere atitudinea ştiută a lui Blumenfeld.Care nu mi-a fost însă mirarea,şi mie şi celorlalţi din celulă,când am văzut că "Luca" a primit dela Blumenfeld cămaşe,pijam(!),săpun,pastă de dinţi şi.. chiar peria lui.Am fost atât de mirat încât,cu toate că fapta putea fi considerată mojicie,l-am întrebat pe Blumenfeld cum explică atitudinea faţă de Lucă.Şi mi-a răspuns simplu: Noi evreii suntem puţini; nu e destul că ne lovesc alţii,mai trebue să ne lovim şi noi?

Asta ca un exemplu,din care s'ar putea trage o concluzie edificantă.Dar mai există şi o altă faţă.Impotriva căror evrei ar fi ceilalţi.. evrei,dacă în majoritate absolută sunt membri de partid? Până şi ziarele lor recunosc că peste 30.000 de funcţionari <u>superiori</u> pleacă din RPR ca să facă loc.. Românilor.Şi dacă într'o ţară ca România sunt 30.000 de funcţionari superiori evrei,apoi din cei mai mărunţi câţi trebue să fie? Pentrucă se ştie cum se trag de mână unii pe alţii...

E vorba însă de un lucru simplu de tot.S'au obişnuit dealungul secolelor să fie mereu prigoniţi.Şi acum,când nimeni nu-i mai loveşte(pentrucă nu poate),ţipă ca să stârnească mila.Şi,ca să fie mai de compătimit,dar în acelaş timp să-şi asigure şi spatele inventează semitism... antisemit!

Antisemitism,este în România.Şi nu ca rezultat al unei incitări partinice.Este cuţitul ajuns la os.Şi dacă Iţicovici a dezertat din armată şi s'a dus până în Indochina ca să omoare -după 17 ani dela fapt!- pe cel care i-a denunţat,numai,familia,apoi ce vor trebui să facă Românii cu evreii din ţară care din 1944,mai ales,şi până azi(şi poate cine ştie cât încă),nu numai că le omoară feciorii prin temniţe,canaluri sau ocne de plumb,dar le ucid şi sufletul? Evreii de peste tot ştiu şi acest lucru.Şi,deştepţi cum sunt(nu le putem contesta.. calităţile),o iau înainte.Că,cine ştie,poate să prindă ceva şi minciuna,dacă este spusă continuu.Omul e fire impresionabilă,mai ales când este vorba de aleşii lui Iahve...

<u>P.S.</u> "Ion Luca" era membru de partid.Fusese arestat împreună cu toată conducerea COMCAR-ului(oficiul de comercializare a cărnii),pentru o fraudă de câteva milioane. NU a fost judecat nimeni din lot ci,dimpotrivă,au fost liberaţi şi li s'au plătit salariile pe cât au stat în închisoare,fiind reîncadraţi la vechile posturi.Să nu se mire nimeni de ce: din 41 de persoane arestate,<u>unul singur</u> era român,unul ungur şi restul... antisemiţi de genul celor de care vorbeşte "seriosul" ziar englez..

P.Filipescu

<u>§§.</u> Din "<u>America</u>" vedem că la jubileul societăţii "Avram Iancu",în New York,a vorbit şi dl Basile Moussou,grec,director la "Vocea libertăţii" din Atena,"despre suferinţele ce le îndură Românii subjugaţi de Rusia Sovietică".Păcat că din bogata asistenţă nu s'a găsit niciun român cu demnitate,care să-l întrebe cum o duc Românii din Grecia..

- O întrebare am face şi ziarului "America": de vreme ce găseşte cu cale să accepte şi publice articole ale dlui Moussou,care,în foaia "<u>Vocea libertăţii</u>",al cărei <u>director</u> este,nu s'a gândit <u>nici măcar odată</u> să ia apărarea Românilor din Grecia,- de ce nu-i cere şi un articol despre tratamentul inuman impus de guvernul grec fraţilor noştri Români din Macedonia,Epir,Tesalia şi Pind?...

<u>§§.</u> Scrie "<u>Glasul</u>" din Pankov că "în ultimii 15 ani România a făcut un salt de o sută de ani" - O sută de ani... înapoi!

VIAŢA ROMANILOR DIN GRECIA

Inainte de a fi colonizată Macedonia cu greci aduşi din Asia Mică, păşunile le stăpâneau Românii, servindu-se de cele dela munte vara, de cele de la câmpie iarna. Cu colonizarea, grecii au răpit o mare parte de pământ dela români, care, deşi strâmtoraţi, tot au rămas mulţumiţi. După câţiva ani, când satele creşteau, grecii le-au răpit şi alte locuri, înghesuindu-i spre dealuri. Când au văzut românii că şesul se împarte grecilor pentru plugărit, au cerut şi dânşii pământ roditor, mai ales că erau băştinaşi. Grecii au refuzat, motivând că odată ce românii se ocupă cu păstoritul, să stăpânească dealurile, iar grecii, fiind plugari, să stăpânească câmpia. Şi aşa cam mergea. N'a trecut însă mult, şi grecii au răpit şi dealurile, ajungând cu plugul la târlele românilor. De acum încep zile grele. Grecul semăna până lângă târlă, şi cum turma se atingea de semănătură, românul se da judecăţii. Românii s'au retras atunci la marginile pădurilor, dar au fost îndepărtaţi şi de-acolo.

Incepe astfel exploatarea averii româneşti. Căci, neavând românul pământ de păstorit, în fiecare toamnă e nevoit să facă cerere la prefectul judeţului, ca să-i dea o bucată de loc pentru iernat. Face prima cerere, face a doua, a treia, şi toate merg la tribunal. Bietul păstor trebue să ducă daruri de valoare -unt, brânză, bani- prefectului, procurorului, avocatului şi maimarilor comunei unde vrea să ierneze. In timpul acesta turma se află la munte şi cum rezultatul cererii întârzie, o apucă acolo zăpada. Ne având încotro, păstorul aşteaptă să se topească prima zăpadă, ca să mai câştige câteva zile, dar apoi îl apucă zăpada dearândul şi aşa îşi pune turma la pas pe cărare şi coboară spre locuri calde, dar unde? Nicăeri nu e primit. Cerul plouă, lupii urlă, este iarnă şi românul n'are straşină nici pentru dânsul nici pentru oi. Cum se apropie de un sat, îl aşteaptă pândarul şi cetele de săteni înjurându-l şi alungându-i turma. Atunci păstorul începe să ofere daruri pândarului şi bandei care conduce localitatea, numai să-i permită rămânerea două-trei zile. După acest termen, ajunge în alt sat şi aşa mai departe şi tot arată punga acestor trântori care prin răpire vor să trăiască.

Cum soseşte luna Ianuarie, oile încep să fete, şi ne fiind păstorul nicăeri stabilit, alungat din loc în loc prin frig, îşi poartă mieii în traistă. Când văd cărturarii şi fariseii că l-au jupuit deabinelea, scot decizia cererii făcute şi-i permit pe undeva să ierneze, până în Aprilie. Pe apucate îşi face păstorul târlă, dar numai târlă îi trebue? Are nevoe de fân şi de porumb ca să-şi hrănească oile şi cum după atâtea jupueli are lipsă de bani, bate la uşa Băncii; deacum este vândut, împreună cu turma-i, vrednic să-i parafrazăm cântecul: "Hai, hai, murgule hai, munţii noştri aur poartă, noi cerşim din poartă'n poartă", sau: Hai, hai, păstorule hai, tu cu brânză, unt şi lapte, dar sunt pentru grecul toate.

Când soseşte luna Aprilie, conform hotărîrii trebue să se mute cu turma de pe acolo, s'o apuce iar pe cărare spre munţi; şi cum uneori primăvara e târzie şi nu poate să se mute, soseşte iar pândarul cu bandele de tâlhari şi-i dărâmă straşina. Şi iar începe păstorul, ca toamna, să facă cereri pentru două-trei zile de a rămâne, de a trăi pe propriile sale meleaguri. Mai are de înaintat o cerere către cei mari, ca să-i dea o păşune pentru vară, dar bine înţeles plătind dir gros. Peste tot e primăvară, pădurile'nverzesc, cucul îşi spune numele pe plaiuri, - dar nu e primăvară pentru dânsul; el este ruinat, supt de ciocoi. Aceasta e viaţa românilor din Grecia. Deşi băştinaşi, în fiecare an li se întâmplă cele de mai sus. Intrebăm pe greci: de ce românii n'au dreptul să trăiască, caşi dânşii, pe propriile lor meleaguri? Cum, când e vorba de datorii, îi împovărează cu aceleaşi sarcini, iar la drepturi n'au cuvânt? Ei ştiu bine purtarea românilor şi mai ales că, pe timpul bandelor lui Markos, aceştia au fost exemple în armata greacă. Greu e să fie cineva român în Grecia, chiar când le face ciocoilor pe plac-Care plac este să se lepede românul de limba lui maternă, cel mai sfânt lucru pe pământ.

Ion Gachi

&&. "Libertatea" din Vârşeţ scrie, la 28 Iunie, că "în Macedonia, pe muntele Şara, lângă Gostivar, trăsnetul a lovit într'o turmă de oi şi a omorît peste 500 şi doi ciobani, iar un număr mare au fost rănite şi un cioban".- Tot de aci aflăm că la 21 Iunie "au poposit în Marghita orhestra şi cântăreţii din Uzdin, prezentând un program variat de jocuri şi cântece româneşti": Hora, Furtuna, Ciocârlia, Ca la Breaza. Solişti: Nicolae Rista, Gh. Ţăran, Gh. Velici, Petre Sămanţ, Adam Roşu şi Todor Dalea.-

&&. Aceeaşi "Libertatea" scrie, la 30 August, că în satele din Macedonia ocupată de greci "au loc ceremonii ciudate": locuitorii sunt siliţi de autorităţi să facă jurământ, la adunări "festive", "în faţa Celui de Sus", că, în viitor, nu-şi vor mai grăi în barbara limbă maternă, ci numai în civilizata limbă a lui Rene The...

CONGRESUL DELA STRASBOURG

La Universitatea din capitala Alsaciei s'a ţinut, la 26 Sept.-3 Oct., al treilea congres al Soc. Academice Române, cu tema "Unitate naţională şi comunitate europeană". Congresiştii au fost salutaţi, la şedinţa de deschidere, de mons. Bârlea, preşedintele Societăţii, L. Benvenuti, secretarul g-ral al Consiliului Europei, un delegat al rectorului Academiei locale şi prof. Gamillscheg dela Tübingen, care, între altele, a vorbit cu căldură, unanim aplaudat, de patriotismul mareşalului Antonescu. A doua zi, Duminică, liturghie românească în marea catedrală, arhiplină, a oraşului, oficiată de pr. Bârlea, Gherman şi Goia, cu pr. Mărgineanu ca diacon; execuţia impecabilă a răspunsurilor şi frumoasele costume româneşti ale coristelor au stârnit admiraţia participanţilor, meritată răsplată pentru inimosul dirijor, pr. Zăpârţan. Predica, cu multe referinţe la nefericirea ţărilor robite şi mai ales a României, a ţinut-o episcopul local, mons. Weber.

La lucrări au participat activ, dintre străini: prof. E.D. Tappe (Londra), Wilhelm Giese (Hamburg), Frederic Tailliez (Metz), M. Camilucci (Roma), Marcel Fontaine (Paris), G. Stadtmüller (München), Th. Zotschew (Kiel), Giuliano Bonfante (Genova), P. Imbs şi H. Golsong (Strasbourg); dintre români: prof. N.I. Herescu, Titus Bărbulescu, Ion Nicola, D. Anastase, pr. Gherman, Dem. Nacu, Gh. Barbul (Paris), Oct. Nandriş (Strasbourg), Al. Cioränescu (Tenerife), Alexandrina Mititelu (Padova), C. L. Popovici, Vintilă Horia, G. Usoătescu, M.F. Enescu, Horia Stamatu (Madrid), Lucia B. Popovici (Geneva), N.A. Gheorghiu (Lyon), Eugen Drăguţescu, P. Vălimăreanu, mons. Bârlea, Mircea Popescu (Roma), I. Popinceanu, pr. Zăpârţan, C. Sporea, gen. Ion Gheorghe (München), pr. Al. Mircea (Barcelona), pr. Fl. Popan (Dorfenstadt), Şt. Teodorescu (Stuttgart), Virgil Mihăilescu (Freiburg), Victor Cornea (Londra), Eugen Lozovan (Copenhaga), T. Onciulescu (Napoli), Paul Miron (Bonn), Zevedei Barbul (Glasgow), N. Crişan (Kiel). Alţii, au trimis ori s'au anunţat cu comunicări: Mircea Eliade, D.C. Amzăr, Mario Ruffini, Duiliu Sfinţescu, Const. Virgil Gheorghiu, Gh. Pordea, D. Găzdaru, I.G. Dimitriu, pr. I.D. Dan, Sevold Braga, G. Racoveanu, H. Hatzfeld, Ion Raţiu, Aurel Răuţă. Pe program mai vedem pe N. Beldiceanu, care însă, constrâns de "barză" s'alerge la Paris la căpătâiul soţiei, a trebuit să-şi lase opera pe birou; şi pe I.V. Emilian, care n'a mai ajuns să-şi citească lucrarea, din cauză probabil c'a sosit "la spartul târgului". Drept care a crezut de bine să nu sufle, în "Stindardul" său, nici măcar un cuvinţel despre impozanta adunare românească, lăsând această sarcină în seama monitorului greco-evreesc dela Paris... Au mai venit la congres prof. Gr. Nandriş, C. Nagacevschi, d-na şi d-l Cuşa, Cazaban, dr. Crişan-Paris, - plus "colonia" românească locală: d-na şi dr. Giovanni Costa, d-na şi d-l Jean Stroe, căpitan Cruţescu, Puşcă, Pântescu, cărora li se cuvine "toată cinstea şi închinăciunea" pentru grija ce-au pus, ca gazde de elită, întru cât mai întreaga mulţumire a oaspeţilor. La şedinţa de închidere au participat deasemeni episcopul oraşului şi câţiva prelaţi.

In prealabil se alesese comitetul Societăţii: mons. Bârlea preşedinte, prof. Mircea Popescu secretar, pr. Cărnaţiu vice, prof. Onciulescu casier, iar cenzori Al. Mititelu, pr. Mircea şi Zevedei Barbul. Congresul viitor, în Oct. 1960, probabil la München. Tema: România în sud-estul european.

In afară de lucrări: congresiştii au vizitat amănunţit, călăuziţi de fratele Médard, catedrala; cu acelaş simpatic frate laic au făcut, la 30 Sept., o excursie în frumoşii Vosgi până la Sainte Odile, întâmpinaţi în localităţile din cale de primari şi preoţi, - ba, la Obernai, îi aştepta, în sala de onoare a primăriei, chiar recepţie în regulă, cu discursuri, prăjituri şi vin alsacian, servit de tinere funcţionare..; au participat la recepţia, dată în cinstea lor, la 2 Oct., de Centrul de filologie romanică.

* * *

Orice treabă, făcută de mulţi sau de puţini, are totdeauna un motor. Motorul, în cazul de faţă, este mons. Bârlea. Fără de care, nici Societatea Academică n'ar exista. De n'ar face decât să dea prilej Românilor să se adune, să se cunoască, să-şi împărtăşească "dorurile şi necazurile", şi încă ar fi un apreciabil servici adus exilului. Pentru mai bunul ei mers, facem şi câteva observaţii, nu tocmai marginale. Socotim că prima datorie a oricărei manifestări româneşti, în pribegie, e să atragă atenţia asupra dureroasei soarte a neamului şi ţării noastre. Ştiinţă se face cât se poate, dar, în condiţiile noastre, nu putem pretinde să contribuim prea mult la împingerea ei pe plan universal. De aceea am rămas mirat când, coborînd în gara Strasbourg, n'am văzut nici acolo, nici pe străzi, vreun semn că în localitate ar fi o adunare a "spumei" româneşti. Frumoasa "capitală a Europei" a fost deci ţinută în neocunoştinţă de un eveniment atât de important pentru noi. E una din explicaţiile pentru care, cum au remarcat câţiva participanţi, congresul se putea ţine şi într'o mănăstire, sau.. la polul nord, participarea locală fiind inexistentă. S'a spus că s'au trimis invitaţii personale, desigur la "somităţi", dar nu-i deajuns.

Când am coborît la Freiburg, la săptămâna românească, încă din gară ne întâmpinau afișe imense, lipite și pe toate zidurile, vestind tuturor, cu program și detalii, sărbătoarea noastră. Tehnica modernă a propagandei cere interesarea globală la propriile preocupări, popularizarea durerilor, speranțelor și nevoilor noastre. Altfel, păcat de cheltuială.. Trebue să spunem însă, în apărarea monseniorului președinte, c'a fost cam prea singur în organizarea importantei adunări.- Te urmă: parcurgând lista subiectelor, se vede că mai toate sunt în legătură cu Patria. Numai, socotim c'ar trebui alese, în cadrul programului, teme de cât mai mare actualitate. Nu există aspect al agoniei actuale a neamului nostru, care să nu poată fi tratat și.. academic. Am mai spune ceva în privința "disciplinei": ar fi bine ca vorbitorii să se conforme programului, respectând spațiul de timp ce li s'a atribuit.- Notăm, în încheiere, că, paralel cu congresul dela etaj al Românilor liberi, jos se ținea alt congres, al farmaciștilor parcă, unde România robită -și.. "antisemită"- era reprezentată, cum e și firesc, printr'un carecare Haimovici, Haimanovici, sau așa ceva...

Petre Vălimăreanu

C Â N T E C

Dorul dela bădița,
De l-aș putea apuca,
L-aș ara, l-aș sămăna,
L-aș plivi, l-aș secera,
Singură mi l-aș căra,
Și l-aș face stog la șură,
Și l-aș îmblăti singură,
Și l-aș măcina la moară,
Și l-aș face-o azimioară,
Și l-aș da badii să moară.

&&. La inițiativa maestrului Cotruș, soc. "Doina" a sărbătorit, la 19 Iulie, în Los Angeles, pe Eminescu. După liturghie și parastas, masă comună "cu mâncări strămoșești", în sala frumos împodobită a început serbarea, cu "melodii" cântate de Șt. Tarzan și Ciocoiu. Cuvântul de deschidere l-a rostit președintele "Doinei", Marius Moselle. Au declamat poezii, din Eminescu și Cotruș: Maria Ionescu, Daniela Mondocea, Georgeta Spirescu, Sonia Rosetti Rosnovanu, Lavinel Ionescu. Despre "actualitatea poetului și gânditorului Eminescu" a vorbit dl Gheorghe Ionescu,- care a indicat și publicațiile din exil ce-au comemorat cei 70 de ani dela moartea poetului: Cuget Românesc, America, Unirea, Vatra și Carpații. Dl Cotruș a vorbit despre "Eminescu, poetul nostru de azi și de mâine". Au mai vorbit pr. Bărbulescu, John Simicin, prof. Barcia, Honsa, Aurel Vlaicu, care a și recitat din Eminescu. Serbarea s'a încheiat cu hori, învârtite - și o tombolă.-

&&. Comunitatea Românilor din Spania a tipărit, în formă de timbre, niște desene reprezentând scene din urgia din Țară și le-a trimis, în Mai, miniștrilor de externe ai Americii, Franței și Angliei, întruniți cu cel sovietic la Geneva, cu următorul text în franceză: "Românii din exil și comitetul de luptă pentru o Românie liberă prezintă omagiile lor celor ce poartă la Geneva răspunderea viitorului lumii libere. Noi sperăm că nu se va uita, odată mai mult, martiriul României aruncată pradă Rusiei sovietice și că această conferință va reprezenta pentru patria noastră zorii libertății. Pentru a reaminti "democrația" practicată de Rusia sovietică în țările ce stăpânește, ne permitem a vă trimite aceste mici desene, ce nu reprezintă totuș decât o slabă parte din suferințele lor".-

&&. La începutul lui August a avut loc într'o localitate din munții Abruzzi, Italia, primul congres european al tineretului național-revoluționar. Lucrările au durat 4 zile și au dus la constituirea organizației "Jeune Legion Européenne", însărcinată să conducă și coordoneze în Europa lupta și activitatea mișcărilor tinerești naționale. Au aderat: Mouvement Populaire Français - Mouvement Social Belge - Ordine Nuovo, Federazione Nazionale Combattenti R.S.I.(Italia) - Ordem Nova(Portugalia) - Union National(Elveția) - M.S.O.(Olanda) - Falanga(Spania) - Kameradschaftsringes Nationaler Jugendverbände(Austria) - Bund Nationaler Studenten(Germania) - K.T.N.O.(Danemarca), un grup norvegian, Mișcarea ungaristă, etc.

&&. Ultimele alegeri din Olanda au redus numărul deputaților comuniști dela 7 la 3. Socialiștii, au pierdut și ei 3 locuri. Liberalii și-au dublat voturile, câștigând 6 locuri. Noul guvern e o coaliție de catolici, liberali și "creștini istorici"(protestanți).-

- La alegerile generale din Mai, popular-creștinii austriaci au obținut 79 mandate, socialiștii 78, un partid de dreapta 8, iar comuniștii.. O!

&&. La adunarea generală din 22-23 August, Uniunea Asoc. Române din Germania(U.A.R.G.) și-a ales următorul comitet: președinte, gen. Ion Gheorghe; vice, maior Păunescu și av. Acrivu; secretar g-ral, av. Mircea Orendovici; cenzori: Sc. Prescornițoiu, dr. V. Apostolescu și prof. Nagacevschi.-

SALARIU OFICIAL şi SURSE NEOFICIALE DE CÂŞTIG în RPR

Raportul între necesar şi posibil,în viaţa cetăţeanului român de azi,a devenit o
problemă irezolvabilă când singura cale este aceea a respectului legii.In loc să crească
în raport cu evoluţia firească a civilizaţiei,standardul lui de viaţă a scăzut în mod
destul de alarmant.Nu fac excepţie dela această regulă decât "potentaţii" - şi scriitorii
care au acceptat să-şi pună talentul,mai mult sau mai puţin discutabil,în slujba propa-
gandei comuniste.

Există o normă elementară a sociologiei.Necesitatea nu apare decât în momentul în
care obiectul care o satisface este cunoscut ca idee.La instaurarea dominaţiei comunis-
te,românul de rând beneficia de mai multe înlesniri ale tehnicei ca astăzi.Dar de atunci
au mai apărut şi alte lucruri care au început să devină "dorite" de omul oarecare.Pen-
tru procurarea lor nu există decât o singură modalitate: bani.Şi aceştia nu se pot avea
decât din salariu.Secundum non datur.. cel puţin oficial.Din salariul de ruşine,pe care
muncitorul sau funcţionarul îl primeşte astăzi,nu poate acoperi nici necesităţile din
1927.Şi iată de ce spun aceste lucruri.In manualul de economie politică "pentru uz in-
tern" din care se pregăteau studenţii dela facultăţile reperiste,pe anul şcolar 1957-
1958,făcându-se o retrospectivă asupra vieţii muncitorului din România,se spun textual
următoarele: "Salariul minim al muncitorului în 1927 era de 1900 lei(aprox.),iar mini-
mul necesar se ridica la 2100 lei,ca urmare diferenţa dela minim la minim necesar era
de circa 200 de lei".Pentru un student însă era suficient să consulte o listă de preţuri
a acelor vremi şi să deducă valoarea de cumpărare a salariului pe atunci; să facă compa-
raţie cu puterea de cumpărare a salariului de azi şi să tragă concluzia obiectivă a ra-
portului.. Se vede însă că magnaţii au observat eroarea,pentrucă în ediţia care a apărut
înainte de examenele din primăvara anului 1958,întreg pasagiul a fost eliminat..

Cu toată această stare deplorabilă a salarizării,dacă cineva ar avea posibilitatea
să controleze viaţa unei familii de muncitori sau funcţionari industriali români,ar ve-
dea în bugetul ei un consum cu mult mai mare decât ceeace oficial încasează din salariu.
Apare evident întrebarea: de unde acest surplus inexplicabil de consum? Răspunsul este
trist şi simplu: din furt.In România de azi se fură cum nu s'a furat nici pe vremea fa-
narioţilor.Nu este aceasta o figură stilistică,ci o realitate dureroasă,care trebue să
preocupe pe fiecare român mai mult ca orice altă problemă.Pentrucă aici e vorba de dez-
turarea sufletului,de pervertirea moralei sănătoase a tuturor,indiferent de mediul din
care provin.Pentru fiecare act pe care omul îl comite sau intenţionează să-l comită,este
necesară o justificare,pentru ca conştiinţa lui să fie împăcată cu actul respectiv şi
să-l considere ca moral.Există posibilitatea găsirii unei justificări pentru furt,în
afara aceleia date în mod dialect de comunişti? Morala creştină refuză să accepte o jus-
tificare a furtului.Cum se împacă deci românul de azi cu ideea că totuş furtul e un act
necondamnabil moralmente? Simplu,ca şi cu actul de a fura în sine.Dialectica marxistă
a dat în mâna românului o armă cu care el dă în cap oficialităţii,exact cu propriile
argumente: "lupta împotriva exploatatorului justifică actul în sine".

Pentru a ridica noroadele în folosul lor,comuniştii au incitat la furt,prezentând
averile celor bogaţi ca rod al frustării muncitorilor.Deci exista o scuză morală în a-
ceea că săracul nu făcea altceva decât intra în posesia dreptului lui într'un mod mai
dur."Luaţi înapoi ceeace vi s'a luat" era lozinca,şi ea a prins,într'un timp,destul de
bine unora.Este suficient să amintim numai de spolierile ce s'au făcut la proprietarii
de pământuri,cari au fost obligaţi să părăsească aproape desbrăcaţi locuinţele în plină
iarnă(3 Martie 1949).Formula a prins,pentrucă este mai uşor să "iei" decât să produci.
Dar luatul s'a terminat repede(şi nu au luat toţi).Modificarea sistemului de producţie,
a "bazelor",cum spun doctrinarii comunişti,precum şi schimbarea structurii societăţii,
n'au adus însă ceeace visaseră cei "săraci",adică un trai mai bun,ci dimpotrivă,s'au
cerut"sacrificii"pentru un viitor probabil.

Pe om nu-l interesează cine-l fură sau cine-l exploatează.Pentru el singurul lucru
care are importanţă este actul în sine.De aceea,azi când nu poate trăi nici măcar cum
trăia înainte,când nu poate să-şi satisfacă nici în parte nevoile din salariul ce pri-
meşte,e obligat să găsească o sursă de venituri din altă parte.Şi aceasta este din furt.
La aceasta contribue foarte mult şi incitarea permanentă la "mai bine",care rămâne însă
numai o vorbă lipsită de conţinut practic.Sufocă numai criteriile morale şi-l obligă pe
cetăţean să şi le pună în acord cu dorinţele şi nu cu etica. "Altă dată m'a furat ex-
ploatatorul şi partidul m'a învăţat să iau înapoi ceea ce mi se furase.Acum când situaţia
mea materială e identică şi în multe cazuri mult mai proastă ca înainte,înseamnă că mun-
ca mea e furată din nou.Şi cum nimeni altul,decât Statul,are controlul muncii mele,în-
seamnă că Statul a înlocuit pe exploatator.In consecinţă eu trebue să intru în posesia
a ceea ce mi s'a furat,furând la rândul meu Statul".Simplu.Şi cel care se consideră
furat -şi toţi spun asta- va încerca să "ia" atât cât poate,pentrucă nu există încă mo-
dalitatea stabilirii cu precizie a valorii muncii lui,deci a ceeace i se ia.

Altădată exista o frână morală,care împiedica majoritatea oamenilor să fure,Aici
intra şi ruşinea de opinia lumii.Era un fel de contract social între individ şi societate
în care cel compromis nu mai găsea locul pe care îl pierduse.Astăzi,acest contract nu

mai este în vigoare.A căzut în desuetudine prin trecerea timpului.Şi prin practicarea pe scară tot mai mare a furtului.Pentrucă furtul nu mai este o ruşine.Nici nu se mai consideră furt.Singurul impediment care mai operează ca frână este doar frica de închisoare,ca factor însă de importanţă fizică.Numai acela nu fură care se teme că nu are destulă acoperire şi va lua drumul stufului.Ruşinea condamnării pentru furtul în sine nu mai operează ca barieră morală.Pentrucă atât de mare este numărul "delapidatorilor banului public,încât.. cinstiţii au început să constitue excepţia.Toată lumea fură.Şi directorul dela Griviţa Roşie,şi vânzătorul dela un magazin alimentar din cartierul Căţelu.Sau dela o cooperativă "de consum" din fundul Moldovei.Unul ciupeşte mii de lei,. celălalt câteva grame de zahăr dela fiecare client ca să-i iasă "ţuiculiţa".Şi câteodată ţuiculiţa devine "bătrână de Văleni".Fură şi taxatorul dela tramvai,care evită să-ţi dea restul pretextând că nu are mărunt.Şi casiera dela cinema,care-ţi dă un bilet fără loc sau un loc fără bilet.Faţă însă de cei mari,aceştia sunt simpli nevinovaţi.Deşi plătesc cu ani grei la tăiatul stufului.Directorul dela "Griviţa Roşie",Putinică,cumnatul lui Chivu Stoica,a "subtilisat" numai vreun milion.Şi nimeni nu ştie ce-a devenit.Arestat la graniţă... a dispărut în Bucureşti.

Starea aceasta alarmantă a dus pe comunişti la căutarea unei soluţii,care să frâneze măcar,dacă să nu lecuiască răul.Şi atunci s'a votat legea pedepsei cu moartea pentru delapidări mai mari de 100.000 lei.Cine consultă ziarele din RPR nu poate să nu observe la rubrica judiciară condamnările date pentru "furt din bunul obştesc",deşi nu se publică decât o infimă parte din ele.Nu există gestionar de magazie care să nu fure.Şi nici muncitorii nu se lasă mai pe jos.Fiecare ia de unde poate şi ce poate.Fură scule,unelte, piele sau ciocane,carne sau zahăr,aţă sau brânză,bumbac sau cabluri,cărămidă sau saci de ciment,orice se poate transforma în bani sau se poate folosi.

Am întrebat într'o zi pe un muncitor de ce fură.Şi mi-a răspuns simplu de tot: "Decât să mor în fiecare zi câte puţin,prefer să trăesc în fiecare zi mai bine".

- "Dar dacă te prinde?"-
- "O să mă trimeată la stuf pentru cinci ani,pentrucă nu "ciupesc" prea mult.Şi acolo trebue să mă hrănească".
- "Bine,dar acolo este închisoare..".
- "Şi aici ce-i,mă rog..",îmi spuse cu voce abia stăpânită.
- "Dar nu ţi-e ruşine?"..
- "Ruşine? Şi de cine să-mi fie,mă rog! Ruşine să le fie celor mari,cari fură ca să petreacă.Eu iau din ceea ce "mi se fură mie",ca să pot să-mi hrănesc copiii mai bine".

Dacă înainte furtul era o preocupare numai a autorităţilor şi a statisticienilor, acum a devenit un pericol social.Un pericol care tinde să facă din poporul român un popor amoral.Pentrucă măsurile luate de comunişti nu pot să mai vindece rana pe care au deschis-o cu câţiva ani înainte.Singurul leac,acela de a creia cu adevărat condiţii omeneşti muncitorilor,ca să-şi aibă justificare şi legea severă,este poate ultima din preocupările comuniştilor.Iar îmbunătăţirea prin mijloace proprii nu se poate atâta vreme cât iniţiativa personală este sugrumată din însuş conceptul.Votarea legii pedepsei cu moartea pentru furt din bunul obştesc,după 15 ani de guvernare(vara 1958),nu face decât să confirme incapacitatea partidului de a rezolva problemele materiale ale muncitorului.

Odată,iarăş,am întrebat pe un arhitect: "Bine,ceilalţi pot fura,dar dumneata cred că nu poţi lua din hârtia de calc pe care desenezi". S'a uitat la mine zâmbind şi mi-a răspuns: "Dacă încarc proectele în aşa fel ca inginerul să poată scoate din costul lucrării o economie de 10% bunăoară,am şi eu partea mea.Pentrucă,din economii,o parte va lua drumul 'sectorului liber' şi din ele voi primi şi eu ceva.In afară bine înţeles de prima de economii,care va fi de cel puţin 200 de lei".

- "Şi conştiinţa?"-
- "Toate raţionamentele trec prin burtă"...

Iată unde s'a ajuns,într'o ţară deliberat înfometată,prin incitarea setei de a avea şi prin "neaverea" posibilităţii de a satisface incitarea practic.Sfidând autoritatea uzurpatorilor,şi morala proprie,fiecare încearcă să-şi satisfacă setea,şi toate lipsurile,cum poate mai bine.Prezintă acest aspect un vast câmp de anchetă psihologică,- pe care însă comuniştii nu o pot face,deoarece nimeni nu ar fi atât de prost ca să depe vină cobaiul lor.Strânşi cu uşa ca să declare de ce au furat,vinovaţii răspund impasibili: Nu mi-a ajuns salariul...

Iancu Dunăreanu

§§. "Glasul" din Pankov scrie,la 1 Iunie,că stufăriile din Delta noastră "sunt unice în Europa şi chiar în lume".- Vasăzică nici chiar în Rusia ele nu se exploatează cu munca silnică a robilor...

- Tot acolo mai vedem că,în vederea Olimpiadei dela Roma,1960,reperiştii au întocmit "un plan amănunţit de pregătire a sportivilor"; dar credem că tot or să mai fugă din ei..

§§. Pretinde Teodosiadis,în "Bire" dela 1 Iulie,că "Ruşii ocupă pentru prima oară Principatele" abia în 1812!,ocupaţie care de fapt era a 5-a la rând - şi începea în 1806,nu în 1812.Cu aşa adversari,ignoranţi în cele mai elementare date ale raporturilor noastre cu Ruşii,comuniştii n'au decât să se felicite! Cin'l-o fi pus pe Kir Theo să facă gazetărie,în loc să vândă măsline şi halva?...

CRONICA PESIMISTULUI

* Beniuc la Roma.Şi în viaţa unui pesimist,care văzând cum merg lucrurile
pe această lume,ştie că mâine va fi,în orice caz,mai rău decât ieri şi azi,
se pot ivi paranteze de hilaritate.Cea din rumă ne-a fost prilejuită de a-
pariţia serală,la ceasul tâlharilor,a unei mogâldeţe cât un punct,care dădea
târcoale columnei traiane.Dela înălţimea enormă,unde se afla,statuii sfântu-
lui Petru îi venea,cu toată sfinţenia de marmoră,să tragă un scuipat în jos,
către fărâma de jivină,care se învârtea cu capul pleoştit în jurul mustrăto-
rului monument.Era -s'a înţeles desigur de ce vierme e vorba, Mihai Beniuc.
Secretarul general al Uniunii Scriitorilor din RPR,marele număr al litera-
turii româneşti în spirit partinic,delatorul confraţilor care nu acceptă o-
cupaţia sovietică,dictatura comunistă şi pacostea realismului socialist,a
fost câteva zile la Roma,să ia parte la congresul pentru statutul comunită-
ţii europene a scriitorilor.Rău a făcut,desigur,cine l-a invitat pe acest
limbric al versului(Drouhet ne făcea odată,la Universitate,un joc de cuvinte
între râmă şi rimă!) să reprezinte literatura românească de astăzi.Nouă ne-a
fost o jenă teribilă să vedem că până şi delegatul bulgar îl privea de sus
pe beniucul reperist,care de altfel nu a deschis râtul pe tot timpul congre-
sului.A stat într'un colţişor,îngândurat şi prăpădit,încruntat că nimeni
nu-l ia în serios.I s'au mai întâmplat,pe urmă,şi câteva accidente.In primul
rând,chiar în ziua de inaugurare la Palazzo Barberini,un uşier galonat i-a
adus pe tavă,după ce Beniuc se îndopase cu ceva mezelicuri capitaliste,o
scrisoare arătoasă: era un mesaj din partea Mişcării Naţionale de Rezisten-
ţă,în care i se spunea renegatului că va plăti scump ticăloşiile pe care le
comite astăzi şi era avertizat să nu ia cumva cuvântul la congres în numele
unor scriitori,care,şi cu ajutorul său,au fost trimişi la canal ori mor în
temniţele reperiste.La primirea scrisorii,care purta,mare,semnul distinctiv
al Rezistenţei anticomuniste din ţară(aşa noi,dela distanţă,ne-am putut da
seama de ce e vorba),şnapanul a îngălbenit,a întors de câteva ori pe toate
feţele plicul să vadă de unde soseşte şi a şters-o binişor din sală.Tot ce-
eace capitalismul occidental îi dăduse de mâncare i s'a întors pe gât(ur-
mând să se transforme,la Bucureşti,în vers realist-socialist).

Al doilea incident a fost la şedinţa de închidere,când secretarul Uniunii
scriitorilor din Rpr s'a dus să-l salute pe preşedintele congresului,G.B.An-
gioletti; şi acesta l-a felicitat imediat pentru nişte publicaţii,pe care
abia le primise: erau volumele Societăţii Academice Române,dela Roma,înso-
ţite de o scrisoare în care se vorbea de activitatea rodnică a cărturarilor
rămaşi în lumea liberă! Infine,între o zi şi alta,Beniucul comunist a dat
peste câteva feţe cunoscute dela Bucureşti.Incercând să se apropie de una,
a fost apostrofat cu vorba mult grăitoare: "Retro,poetruculc!".Pelerinajul
final al cântăreţului "celor nouă lovituri ale lui Stalin",în care se ver-
beşte în permanenţă de "niebelungi"(a se vedea "o sumă de cuvinte" de Beniuc,
1953,pp.95-98),la Columna Traiană avea,poate,pentru autorul volumului "Cu
un ceas mai devreme",semnificaţia unei căinţe târzii,a unei remuşcări la ora
vesperală.Uitându-ne la acest urmaş degenerat,vândut,al Badei Cârţan,dupăce
l-am identificat cu lupa prin praful străzii,ne-a cuprins în fond o milă pa-
tetică: milă de biata coropişniţă dând târcoale unui monument prea mare pen-
tru ea; milă mai ales -şi m'am ...tors la pesimism- de literatura românească
actuală,încăputâ,în ţară,pe aşa de mucede şi rău mirositoare tentacule.-

* Pandit Nehru începe să plătească.Să ne bucurăm de ce se petrece,în tim-
pul din urmă,în India? Ar fi justificabil,dat că aliatul cel mai preţios pe
care l-au avut,după război,Ruşii,a fost neutralul Nehru.Nu l-am auzit noi
oare,pe acest personaj ce ne ...rezea amintiri de zlătari din ţară,spunând la
Roma,la o conferinţă de presa ...ă popoarele din Europa orientală şi-au ales
liber regimurile comuniste? O lecţie i s'ar cuveni,cum s'ar cuveni atâtor di-
riguitori din Occident,întrecându-se în a solicita graţiile rubiconde şi vul-
gare ale mujikului dela Cremlin.Nenorocirea e că ne aflăm cu toată această
lume în aceeaşi barcă,şi dacă barca se răstoarnă,nu numai că ne răsturnăm şi
noi -lucru puţin important- dar pierd orice speranţă de liberare bietele noas-
tre popoare,cu nimic vinovate.Trebue să-l suportăm,deci,şi pe Pandit Nehru
şi,făcând un efort explicabil,să dorim ca India să n'o păţească,tragic,ca
România.N'am avut şi noi "zlătarii" noştri,cari au făcut aceeaşi politică de
sinucidere,al cărei paladin,după ultimul război,a devenit Nehru?

* Printre "semnele" ce "ne întăresc sufleteşte,fiindcă ele arată clar dru-
mul spre victoria finală",d-l Huston din Comitetul Europa Liberă citează "în-
cercările sovietice de a se amesteca în alegerile japoneze,manevrele comunis-
te în Iraq" şi "fulgerătorul avertisment dat lumii prin evenimentele din Ti-
bet".- Aceste fapte pot "întări sufleteşte",probabil,numai pe patrioţii de
la "România",în care au apărut hilarele încurajări... Dragoş Măgureanu

CALENDAR NAȚIONAL

Sept.1495: Moartea lui Vlad Călugărul. Pe tronul Munteniei se suie fiul său, Radu cel Mare (căsătorit cu Doamna Catalina).

Sept.1881: Se înființează la Letca (Bacău) prima fabrică de hârtie din țară.

5 Sept.1864: Moare Ion Maiorescu, născut în 1811. A vizitat pe Românii din Istria în vara anului 1857.

6 Sept.1559: Moare la Padova, unde sta de 7 ani, Gheorghe Bona din Caransebeș, nepot lui Nicolae Olahul, teolog, umanist, poate cel dintâi poet ardelean.

8 Sept.1909: Tineretul român din Gopeși (Macedonia) fondează soc. "Aurora".

13 Sept.1847: Moare la Atena generalul Ioan Coletti, român macedonean, născut în 1788 în comuna Sireacu.

15 Sept.1497: Radu cel Mare acordă mân. "Sf. Ecaterina" din Sinai un mertic anual de 5000 aspri, plus 500 de aspri "fraților" ce vor veni să-l ridice și cheluiala drumului.

20 Sept.1459: Cu un hrisov dat în "cetatea București", Vlad Țepeș întărește boerilor olteni Andrei, Iova și Drag satele Poiana lui Stevu și Ponor (Mehed.).

22 Sept.1857: Costache Negri ales deputat de Galați în Divanul ad-hoc.

23 Sept.63 a.C.: Nașterea lui Octavian August.

23 Sept.1632: Varlaam e sfințit mitropolit al Moldovei.

24 Sept.1950: Prima liturghie românească în Brazilia, celebrată la S.Paulo cu ocazia deschiderii misiunii române unite de către pr.dr.Ștefan Bențiа, profesor la Universitatea Catolică locală.

28 Sept.1916: Moare Nicolae Filipescu. Ultimele-i cuvinte au fost: "....și ne-au bătut Bulgarii! Ce rușine!.." Era după Turtucaia.

1 Oct.1936: Apare "Pentru legionari", de Corneliu Zelea Codreanu.

3 Oct.1839: Se naște Teodor Burada. A vizitat pe Românii de peste hotare, studiindu-le limba, portul, obiceiurile. La cei din Istria a fost de 3-4 ori.

4 Oct.1863: Nașterea lui Aurel C. Popovici, la Lugoj.

9 Oct.1937: Moare generalul Cantacuzino-Grănicerul. In locul său e proclamat șef al partidului "Totul pentru Țară", la 12 Oct., ing. Gheorghe Clime.

13 Oct.1856: Moare Alexandru Iancu, tatăl eroului dela 1848.

14 Oct.1802: Un cutremur dărâmă Turnul Colței din București. Fusese zidit de soldații suedezi după înfrângerea dela Poltava.

20 Oct.1818: Se naște, la Issoudun (Indre), istoricul și publicistul francez Ubicini, mare și sincer prieten al Românilor. A scris "La question des principautes danubiennes devant l'Europe" (1858), etc. Cetățean de onoare al României în 1867, membru onorar al Academiei Române în 1871, moare la 28 Oct.1884.

21 Oct.1586: Mihnea Vodă închină Plumbuita mănăstirii Xiropotam (Sf.Munte).

24 Oct.1439: Erariul papal plătește grupului moldovean de 7 laici, în cap cu boerul Neagoe, veniți la sinodul unirii, cheltuelile de întreținere și drum dela Florența la Veneția.

25 Oct.1632: Matei Basarab înfrânge, lângă mănăstirea Plumbuita, pe Radu Iliaș, care fuge "cu mare spaimă și cu capul gol".

26 Oct.1857: Moare învățătorul-scriitor Ion Gherasim Gorjan din Vălenii de Munte, autorul unor vestite calendare, luptător pentru "deșteptarea norodului", literat, pedagog și traducător.

27 Oct.1835: S'a decis clădirea unui Teatru Național în București, cumpărându-se îndată locul pe care era Hanul Câmpineanului.

29 Oct.1595: Mihai Viteazul bate la Giurgiu pe Sinan. Pașă de origine italian, acesta se numea Scipione Cicala; făcut prizonier la C-pol, se convertise la islamism. Papa Clement al VIII-lea a încercat în zadar, cu ajutorul mamei și al celor doi frați ai renegatului, să-l readucă pe Sinan la creștinism.

29 Oct.1875: Se naște la Eastwell (Kent), Anglia, regina Maria a României.

31 Oct.1951: Moare, la închisoarea din Sighet, Valeriu Traian Frențiu, episcopul unit al Orăzii. Se născuse, fiu de protopop, la Reșița, 25 Apr.1875.-

R O M Â N U L

Veacuri triste, 'ntunecoase
Peste capu-mi au trecut,
Cu mii oarde furioase
Prea adesea m'am bătut.
Dar nici timpurile grele,
Nici barbarul cel păgân
N'au curmat zilele mele,

Căci am fost și sunt Român!
Și-or cât timp Român voi fi,
Nu mă tem că voi pieri!
De-asta dar, colea în lume,
Orișicând eu mă mândresc
Cu-a mea limbă, cu-al meu nume
Și cu țara ce-o iubesc.

&&. "Eliberarea țării", comisă de politicieni la 23 August, s'au întrecut s'o preamărească "Bire" și cu "Glasul patriei". Adevărata caracterizare -cu recunoștința cuvenită- o face însă autorul Mioriței, poporul beneficiar al "eliberării", prin niște versuri transmise nouă de ziarul "America": Cine ne-a dat rusului, /Ardă-l para focului, /Aibă casa cucului /Și odihna vântului.- Amin!-

POVESTE DE AZI

Orașul adormise obosit de frig.Toamna sosise devreme.Din pădurile ce se prelingeau tăcute până lângă ultimele case,noaptea veni tăcută,banală, ca totdeauna.Prin pâcla deasă,luminile sclipeau abia,ca niște scântei muribunde,străduindu-se parcă să străpungă întunericul.Din când în când,o bufniță destrăma tăcerea,amintind că mai există viață și pe aici.

Trei umbre brăzdează negura,tăcute ca noaptea,cu pas moale de vată,oprindu-se la colțuri,șoptind cuvinte fără contur.O bătae scurtă,discretă, la geamul unei case,fără număr,fără poveste,pe o stradă oarecare.Nu răspunde nimeni.Bătaia devine insistentă.Un câine se deșteaptă și alungă tăcerea cu un hămăit,dar o umbră îi asvârlă ceva,poate o bucată de carne otrăvită,și câinele tace pentru totdeauna.Apoi din nou bătaia la fereastră, mai insistentă,mai amenințătoare.Cineva se deșteaptă în casa fără număr și fără poveste.Se aude o tuse scurtă,un scârțâit de pat,apoi o voce speriată,de după fereastra închisă: "Cine-i?"...

- "Deschide ușa..",șueră printre dinți o umbră.
- "Cine-i?" - insistă vocea dinăuntru.
- "Deschide ușa fără multă gălăgie.Altfel,o spargem și e mai rău"...
- "Dar cine-i,pentru Dumnezeu?"
- "Securitatea poporului"... Vocea amuțește ca retezată de o coasă.Peste o clipă ușa se crapă puțin și un cap se profilează în întunericul nopții.Nu apucă să mai întrebe ceva,o umbră împinge ușa cu piciorul și peste puțin și celelalte se strecoară ca fantomele înăuntru.O voce de copil începe să plângă înspăimântată.
- "Tudor Ionescu?"
- "Da".
- "Imbracă-te și vino cu noi.Ai să mergi să dai o declarație.Ceva nu este în regulă la serviciul tău".
- "La serviciul meu? Dar ce poate fi în neregulă acolo.. Eu sunt doar telefonist la Sfatul Popular"...
- "Lasă vorba și îmbracă-te mai repede.Știm noi mai bine ca tine ce este în neregulă acolo"...

O femee tânără se ivește din dormitor.Copilul continuă să țipe.

- "Ce-i Tudore?!.. Cine sunt oamenii aceștia și ce vor la ora aceasta? Mi-au speriat co..".Dar nu completă cuvântul: uniforma kaki și șapca cu dungă albastră o făcură să-i moară cuvintele pe buze.Iși reveni însă repede și se întoarse spre umbre:
- "Dece așa de târziu?".. Nimeni nu-i răspunde.
- "Tudore,să-ți dau îmbrăcăminte groasă"..
- "Nu-i nevoe,tovarășă.O să meargă până la securitatea raională să dea o declarație și se întoarce imediat".
- "Nu poate veni dimineață? Sunt singură cu copilul și mi-e frică aici la marginea orașului"...
- "Acum trebue.Așa e ordinul".

Cu mâinile împiedicate de spaimă,Tudor încearcă zadarnic să-și încheie un nasture la cămașe.Umbrele stau amenințătoare,scormonind din privire întreaga încăpere.Femeia stă cu brațele atârnate,inutilă.O umbră își furișază ochii mici și lacomi în deschizătura dela cămașa de noapte a femeii. Ea simte - și se încheie rușinată și înciudată.Umbra zâmbește cu înțeles, apoi face semn din ochi unei alte umbre.Care ridică din umeri nepăsătoare.

Tudor e gata. "Dă-i drumu,fără gălăgie".Când ies pe poartă,două din ele îl apucă de brațe,a treia îi pune în coaste un pistol: "Dacă încerci vreo mișcare necugetată,te curăț".Mintea lui Tudor încetează să mai lucreze.Un gol imens și dureros i se cască în cap.Zadarnic încearcă să-și amintească dacă a făcut ceva care să-l trădeze.Numai o întrebare i se învârte în golul capului,ca o frunză purtată de vârtej,chinuitoare,obsedantă: De ce m'au arestat?.. de ce m'au arestat?.. Mai departe nu poate ajunge.Pășește ca un robot în necunoscut,dus prin tăcerea nopții de trei umbre necunoscute... Când ajung la marginea străzii,- în loc să cotească spre centru,spre casa care adăpostește casa de schingiueli,cunoscută de toți dar al cărei nume nu-l pronunță nimeni,o iau spre marginea orășelului,la pădure.Tudor nu întreabă.Și de-ar fi vrut,n'ar fi putut să întrebe.Capul îi este gol de orice idee,numai întrebarea veche îl tortureazâ,mereu mai obsedantă: Dece m'au arestat?...

După câteva sute de pași,becurile clipesc mai neputincioase,mai slab, apoi se îneacă în ceața deasă,ca ultima lumină a unei corăbii naufragiate. Continuă să meargă fără să vorbească,fără să întrebe.Umbrele parcă ghicesc neputința lui și nu-i spun nimic,pentru a-i mări nedumerirea.Deacuma

sunt departe,la câţiva kilometri.Tăcerea şi ceaţa devin aşa de adânci şi materiale,că parc'ar fi căpătat deodată trup.

Intr'un timp cotesc din nou din drumul mare,spre stânga,şi se angajează pe o potecă mai puţin umblată,mărginită de burueni uscate,din care acum însă picură stropi de apă,din ceaţa lăptoasă. "Cimitirul".. îi şopteşte o voce străină,care însă vine din interiorul lui.Urcă mai departe în tăcere. Buruenile se scutură încet,atingând pantofii şi marginea pantalonilor."Ei au cisme",îi spuse vocea străină,"dar pantofii tăi şi ciorapii se udă de ceaţă.Şi n'ai alţi pantofi,şi vine iarna.O să se strice,dacă ţine mai mult. Şi ce-o să mai porţi?..".Apoi din nou vocea se schimbă în întrebarea care îl chinuia,învârtindu-i-se în golul capului ca o frunză dusă de vârtej: Dece,dece m'au arestat?.. Răspuns însă nu-i vine de nicăeri.Se strecoară mai departe dealungul zidului cimitirului fără cuvânt,ca nişte fantome, când deodată două focuri surde alungă ceaţa din ochii lui Tudor.Simte că-l muşcă ceva din spate.Frunza se spintecă în bucăţele mici,se roteşte vijelios în sus,din ce în ce mai repede,destrămându-se în besna cerului.Şi în capul lui Tudor,o fărâmă de întrebare,ca o bucăţică din frunza ce se roteşte în fundul cerului,mai rătăceşte o clipă.. "Dece..." - restul se pierde în goană nebună,împreună cu umbrele,cu gardul obscur al cimitirului,cu buruenile ude,cu pantofii şi ciorapii uzi.Umbrele dispar,cimitirul dispare,cerul dispare,gardul dispare şi el undeva în adânc,amestecate toate cu bucăţelele de frunze ce mai înţeapă undeva departe negrul...

Când strânge palma,simte în pumn fire de iarbă ude şi jilave.Incearcă să se adune în el,să-şi amintească unde-i.Dar gândul îl doare rău de tot. Se strânge ghem şi durerea fuge din gând în coastele din dreapta.Duce mâna la piept şi simte haina căptuşită cu ceva lipicios,scârbos.. "Sânge"..,îi spune vocea străină care i se înfiripă din nou în cap.Prin negura lăptoasă, umbrele îl privesc cu ochi mici şi roşii,ca de râs.Şi râd şi ele răutăcios,rânjindu-se din negură.Le alungă închizând pleoapele.Când deschide din nou ochii,umbrele se depărtează,se topesc prin ceaţă într'o fugă nebună,ca ochii roşii din spatele unei maşini fantomatice ce goneşte în noapte, în fum.Incearcă să se ridice de jos,dar nu poate.Stă puţin,apoi mai face un efort.Se ridică buimăcit în picioare,se clatină,capul îl doare de parc'a fost beat.Işi găseşte cu greu echilibrul.Porneşte cu paşi împleticiţi spre vale,ţinându-se de zidul cimitirului.

Durerea din creer îi readuce gândurile şi întrebarea.. care coboară din cer în bucăţele de frunză,dar sub altă formă.. "Dece m'au împuşcat?" - Răspuns nu-i vine de nicăeri.Caută să străpungă ceaţa cu ochii.In jur,nicio mişcare.Totul pare îngheţat în besna adâncă de toamnă.Numai din frunzele veştede ale copacilor,negura plânge cu lacrimi mărunte şi reci,încet, monoton,fără început,fără sfârşit.. "Un doctor,repede la un doctor", îi şopteşte vocea străină - şi fără să se mai întrebe,începe să-şi iuţească paşii,clătinându-se.Fereşte în neştire pantofii de buruenile încărcate cu lacrimi mărunte de ceaţă.

Becurile străpung din nou întunericul,clipind cu ochii uzi.Pe o uşe zăreşte o tăbliţă cu litere aurii pe fond negru.Nu citeşte numele.Il ştie. De fiecare dată când trece spre locul de muncă,tăbliţa îl întâmpină în drum.La dus şi la întors.Când pune mâna pe butonul soneriei,simte ceva că-l înţeapă mai dureros ca în piept,undeva mult mai jos,sub pântece. "Trebue.. nu mai pot".Se lipeşte de uşă.Sgomotul udului îl face să tresară.Se uită înspăimântat în jur.Nu este nimeni.Jos,lângă prag,se face o mică băltoacă,într'un loc unde cimentul fusese ros de paşii bolnavilor,sau ai altora.. "Aşa s'o fi str[illegible] sub mine sângele care a curs",îşi spuse Tudor.

Apasă pe butonul soneriei.Ţârâitul lung îl face să tragă mâna ca la atingerea unui fier roşu.Crede că va trezi întreg cartierul,întreg oraşul, toată lumea.. ca la mugetul unei sirene de război.Dar oraşul doarme,nepăsător la tragedia lui.Mai sună odată scurt,cu aceeaşi teamă în suflet,apoi se uită iarăş împrejur.Se aud paşi.Uşa se deschide şi cineva întreabă cu aceeaşi voce speriată cu care întrebase şi el când auzise bătând la geam:

- "Ce vrei la ora aceasta?"
- "Sunt rănit",spuse vocea străină,fără să-l întrebe pe Tudor,şi acesta se teme că mai e cineva lângă el.
- "Treci înăuntru repede"... Miros de farmacie şi doctor.Lumina puternică din candelabrul tavanului îl doare.Inchide ochii.
- "Desbracă-te de haină.Ai pierdut mult sânge.. Cum s'a întâmplat?"
- "Cum s'a întâmplat?",întreabă şi vocea străină din capul lui Tudor. Apoi,ca vorbind cu sine însuş: "M'au luat aseară din pat,m'au dus la marginea cimitirului lângă gard,în pădure.. şi acolo m'am trezit aşa..".

Doctorul nu mai întrebă dece.Ştia că aşa ceva e nepermis,şi mai ales periculos.Tudor nu poate să-şi scoată haina.Braţele nu-l mai ajută.Il ajută doctorul.Tudor vorbeşte greu,sincopat,abia se poate ţine să nu leşine. Când doctorul îi smulge cămaşa,sângele ţâşneşte din nou în amândouă părţile,roşu şi provocator.Doctorul înfundă găurile cu vată.Tudor leşină,dar îşi revine repede.Işi simte pieptul strâns într'un corset puternic,apoi un ac înfigându-i-se în braţul stâng.Doctorul i-a făcut o injecţie.

- "Nu te teme.Cred că ai să te salvezi.Gloanţele n'au atins regiuni periculoase.Ai să pleci mai târziu acasă,numai să nu spui la nimeni c'ai trecut pe-aici"... Tudor nu mai aude ultimele cuvinte.Efectul narcoticului în trupul lui vlăguit de sânge se simte imediat.Pleoapele îi cad grele, braţele îi atârnă neputincioase dealungul trupului.Doctorul îi admiră mai cu jind,mai mirat,conformaţia de atlet,muşchii puternici,statura înaltă. Apoi ridică din umeri.Ceva îl munceşte şi nu poate să se decidă.Stă câteva clipe în mijlocul cabinetului,cu capul gol de gânduri.Se îndreaptă spre o măsuţă şi ridică receptorul telefonului.Tonul vine repede,dar doctorul nu face numărul.Aşteaptă ceva,o idee salvatoare,dar aceasta nu vine.

- "Sunt un prost şi jumătate.Dacă află mâine -(de groază,nu poate pronunţa numele acelui care-ar afla mâine)-, mă împuşcă şi pe mine ca pe un câine.Şi nici el nu scapă.Cine a fost planificat pentru aşa ceva,nu are voe să se întoarcă din drum.Numai strigoii se întorc înapoi".Se uită din nou la Tudor,ca să se convingă că nu-i strigoi...

- "Dar conştiinţa?... secretul profesional... omenia.."

De undeva,o voce necunoscută îi şopteşte: "Nu fii prost.Ştii ce te aşteaptă dacă taci.Mâine copiii vor rămâne pe drumuri..."

- "Dar eu sunt medic.. am jurat cândva.."

- "Prostii",îi reteazǎ gândul vocea străină."Eşti întâi de toate om.Ai familie şi obligaţii.Azi când toată lumea îşi bate joc de conştiinţă,tu vrei să fii sfânt? Vine timpul pentru concediul de odihnă.. Toamna este aşa de plăcut.. cad frunzele.. Mormântul este rece acum.. şi solitar.."

Conştiinţa se ascunde undeva,după ţeava unui pistol negru şi imens,care se conturează ameninţător pe peretele cabinetului.. Doctorul se apleacă pe aparat şi formează un număr.Cineva dela capătul celălalt al firului îi răspunde imediat,de parc'ar fi aşteptat să fie chemat...

Peste câteva minute soneria ţârâie din nou,scurt.Doctorul e deja în spatele uşii şi deschide.Cele trei umbre se strecoară tăcute înăuntru.

- "Unde-i?"

- "Sus în cabinet.I-am făcut o injecţie şi l-am adormit pentru puţin"..

Se opresc sus în cabinet. "Trezeşte-l!" - Doctorul ia din nou siringa. Mâna îi tremură când înfige acul.Din nou conştiinţa adormită de groaza pistolului îl înţeapă dureros.Dar deacum e târziu,nu mai poate drege ce-a făcut.Sub împunsătură,muschiul braţului lui Tudor se contractă puţin.Trec câteva minute,care par o veşnicie.Infine,Tudor se trezeşte,buimăcit.Umbrele de lângă cimitir îl privesc cu ochi de râs,plini cu ură,cu duşmănie.

- "Credeai că o să ne scapi,banditule?" - Tudor nu răspunde.Se uită tăcut,cu ochii încărcaţi de durere,la doctor.Doctorul pleacă privirea... Il ridicară de braţe şi-l duseră fără să mai spună un cuvânt.Când se închise uşa,doctorul deschise un bufet şi scoase o sticlă de ţuică tare..

De data aceasta,Tudor nu-şi mai fereşte pantofii de picurii de ceaţă aninaţi de buruieni.Se târâe greu,mai mult dus,părăsit de puteri,sprijinit de braţele celor două umbre.

Când răsunară focurile,doctorul avea în faţă-i sticla goală deacum. Zăcea pe acelaş scaun pe care stătuse şi Tudor cât aşteptase,fără să ştie, moartea ce doctorul îi aducea pe firul telefonului.Şi Tudor nu mai avea acum puterea să-l întrebe "Dece"...

In peretele de piatră,o portiţă de scânduri vechi,mucegăite,strică monotonia cenuşiului de toamnă rece.Tudor se trezeşte fără dureri. "O fi poarta raiului?",auzi vocea străimă întrebându-se.Incercă să zâmbească, gândindu-se că a scăpat de toate.Dar deodată recunoaşte poarta din zidul cimitirului.Din crengile unui stejar îi picură pe faţă câteva lacrimi de ceaţă,mărunte şi reci.Şi deodată durerea amorţită în piept îşi face simţită prezenţa.Sunt încă viu.. se minunează Tudor.Nu-şi poate explica prin ce minune se mai află în viaţă.Dar şi dacă încerca aşa ceva,n'ar fi putut ajunge la o concluzie,pentrucă gândurile nu se puteau lega unul de altul. Asemeni unor zdrenţe de nor împrăştiate de furtună,în goană pe o bucată de cer întunecat.De unde găsea oare trupul acesta atâta vlagă,atâta putere,să se mai poată mişca după două împuşcări şi atâta pierdere de sânge?

Trupul se agăţa disperat de viaţă,cu ultimele resturi de putere,şi viaţa nu se putea hotărî să părăsească acest trup,pe care l-ar fi invidiat cel mai perfect atlet.Ca un protest la nedreptatea ce se făcea în numele unei legi ce nu era nicăeri scrisă dar pe care toţi o cunoşteau şi o temeau.

Ceaţa începe să se coloreze felurit.Undeva departe,spre răsărit,soarele încerca,cumva,să se ridice peste orizontul toamnei.Tudor nu se mai poate ţine pe picioare.Dar nu vrea să se lase.Ce speră oare? Cine ar mai putea să-l ajute,dupăce însuş doctorul,care era obligat s'o facă,nu l-a cruţat? Spaima provocată de stăpânire reuşeşte să alunge din suflete orice urmă de dragoste de aproapele,orice sentiment de milă.Fiecare se teme ca nu cumva fapta să-i fie temei propriei condamnări.Trupurile găsite pela răscruci în dimineţile înegurate alungă omenia de odinioară a Moldovenilor şi în locu-i se sălăşluesc neîncrederea,suspiciunea,teama.

Tudor începe să se târâe pe coate,cu eforturi grele,chinuitoare.In urma lui,din loc în loc,pământul ud,acoperit cu frunze veştede,se colorează cu mici pete roşii.Face câteva sute de metri.In cât timp? Timpul nu mai avea sens pentru el: se oprise speriat în clipa când au trăznit focurile aducătoare de moarte.In luminişul umed apare acoperişul unei căsuţe ţărăneşti.O prispă unsă proaspăt cu lut,câteva glastre de flori rustice albe, aburite de ceaţă.Poate crizanteme târzii.Tudor mai face un efort şi se propteşte de prispă.Se agaţă de lemnul ei şi se târâe până la uşă.Bate slab.Mai mult sgârie lemnul,ca un câine rebegit de frig.Aşteaptă puţin,apoi bate din nou,parcă mai tare.Deschiderea uşii e însoţită de un ţipăt uscat, care se pierde în crengile ude ale fagilor din curte,ca o pasăre speriată. O femeie tânără,cu capul înfăşurat într'o broboadă albă şi şorţul legat de mijloc,încremeneşte cu mâna la gură. "Apă".. geme condamnatul din poartă. "Apă".. Buzele albe nu pot rosti alt cuvânt.Femeia intră în casă şi-i aduce o oală plină.Tudor vrea să întindă mâna,dar nu poate.Atunci ea se apleacă să-l adape,dar abia zăreşte căptuşeala de sânge şi începe iar să ţipe. Tudor o imploră din ochi să tacă.Ea,înţelegându-l parcă,îşi astupă din nou gura cu mâna.Ingenunche lângă el,îi ia capul în mâini şi-i duce oala cu apă la gură.Tudor bea şi parcă capătă ceva putere.Femeia intră în casă şi se întoarce cu un blid de lemn în care pusese câteva linguri de miere.Ingenunche iarăş şi-i dă să mănânce.Gura lui Tudor primeşte hrana automat,mecanic.Nu poate înghiţi.Cu mare greutate reuşeşte să se hrănească un pic.

In timp ce el mestecă,femeia începe să-şi revină din spaimă.Şi cum îi priveşte hainele îmbibate de sânge,ochii duşi în fundul capului,chipul de ceară,buzele albe de parcă le acoperise cu cretă,un gând o muşcă dureros: dac'o fi din cei dela munte?!.. Şi bărbatul ei nu-i acasă.Iar dac'or veni să-l caute -pentrucă totdeauna vin să caute,când se aud împuşcături la munte,mai ales noaptea-, şi-l vor găsi la ea,o să spună că l-a ascuns bărbatul ei.. Tudor îi citeşte în ochi spaima,şi-şi aminteşte de noaptea care abia trecuse.Şi în ochii doctorului văzuse aceeaşi privire când,în cabinet, îi scosese cămaşa.Dar atunci nu-şi închipuise care va fi urmarea.Pe când acum... Rănile îi amorţiseră.Nu le mai simţea deloc.Şi nici nu mai sângerează.Doar dintr'una,cea de deasupra sânului drept,din când în când se mai prelinge câte un strop,peste haina fără culoare.

- "Nu te teme..",şopteşte el cu voce rugătoare,abia auzită."Voi pleca curând de tot.Numai să nu mă spui. Nu vreau să mai văd umbrele cu ochi de râs.. Voi pleca departe.. departe.. şi nu voi mai veni niciodată pela tine.. numai să nu mă spui.. să nu mă spui.." Femeia nu înţelege despre ce ochi de râs îi spune fantoma,şi nici unde va pleca.Crede că aiurează.El nu se poate mişca deloc: cu ce picioare să plece "departe"? Din privirea ei,Tudor îşi dă seama ce va urma.Şi pentru prima dată simte deasupra capului rotindu-se fiorul morţii,ca un corb cu aripile roşii.. Femeia nu poate cugeta departe.Pentrucă nici mintea n'o poate ajuta.Ea ştie numai că,de vor afla "ei" c'a dat ajutor unuia dela munte,nu-şi va mai vedea bărbatul niciodată. Auzise şi ea,ca toată lumea,comentariile agitatorilor dela oraşe referitor la legea 16,legea morţii,cum o porecliseră unii.Dar ea nu ştia nimic despre legi,pentrucă niciodată n'avusese ceva cu legile.La ea,întreaga lume se reducea la bărbatul ei şi la "ei".Intre aceştia nu putea încăpea altceva.Şi avea de ce se teme.Urmărise de atâtea ori,dela fereastră,cu lampa stinsă, în nopţi de toamnă sau de iarnă,cadavrele aduse târâş dela munte,după fiecare ciocnire,sau bărboşii cu mâinile legate la spate şi cu sângele şiruind din răni,între baionetele "lor",pentru a fi apoi încărcaţi în maşinile fără ferestre.Auzise răpăitul mitralierelor,exploziile granatelor,pe lună sau pe negură,pe ploae sau zăpadă.Şi în mintea-i simplă nu putuse să mai încapă altceva.Sub impresia acestor amintiri,chipul lui Tudor pentru ea începe să se modifice,să-şi schimbe trăsăturile,să capete caracterele omului ei.Şi în

locul cadavrului străinului,vede cadavrul propriului soţ.Impinsă de un resort necunoscut,trece peste Tudor şi se repede în goană pe cărarea ce ducea spre orăşel,spre umbrele cu ochi de râs.Pe drum se roagă ca străinul din curte să moară înainte de a veni "ei",pentru a nu putea spune că i-a dat demâncare.Ştie câţi dintre vecinii din satul de unde era fuseseră ridicaţi şi pieriseră fără urmă,numai pentrucă avuseseră bunătatea să dea adăpost sau o bucată de pâine cuiva care venea sau pleca "la munte".Şi nu vrea să aibă soarta vecinilor.Bunătatea primitivă şi curată din sufletul ei fusese secătuită de groaza pe care stăpânirea o semănase dela un capăt la celălalt al ţării.Sub apăsarea acestei groaze,ea goneşte spre moartea lui Tudor,să i-o aducă cât mai repede.

Tudor ghiceşte ce-l aşteaptă,dar puterile nu-l mai ajută ca noaptea trecută,când reuşise s'ajungă până la doctor.Nici ca'n dimineaţa ceţoasă,în care putuse să se târască până la poarta pădurarului.De-ar fi fost el.. de-ar fi fost pădurarul,poate c'ar fi putut să-l salveze,sau cel puţin să-l lase să moară liniştit,să-l îngroape undeva în pădure,cu o cruce fără nume dar totuş o cruce.Pe când aşa... Incearcă cu un dureros efort să se târâe mai departe,să se ascundă undeva.Nu se gândeşte că sângele,care începe să curgă iar din rănile deschise,îl va trăda.Propriul lui sânge..

Curtea pădurarului se termină la numai câţiva paşi în partea care duce spre pădure.De acolo începe o pantă repede,acoperită cu fagi,care coboară spre un pârâu.Tudor cunoaşte pârâul.Şi se îndreaptă într'acolo,prelingându-se prin curte ca o vită înjunghiată.Florile din glastre îl privesc cu ochi străini,nepăsătoare.Şi cum se lasă spre pârâu,mai mult sub greutatea corpului decât dus de puterile lui,i se pare la un moment dat că florile încep să-i zâmbească.Şi parcă seamănă cu cineva.Incearcă în zadar să-şi amintească cu cine seamănă.In clipa aceea florile se topesc într'o pastă albă,încep să se coloreze,capătă obraz de copil,trup,prispa devine un leagăn frumos,şi din leagăn două braţe se întind spre el,căutând să-i mângâe faţa,gura arsă de sete,rănile însângerate.. Geme lung şi şopteşte stins de tot: "Copilul meu... copilul meu..." Dar copilul dispare după trunchiul noduros al unui stejar.. sau poate al unui fag.. Tudor nu mai poate distinge copacii.Continuă să se târască deabuşelea înapoi,dus de greutatea corpului, pe care nu-l mai poate controla.Picioarele îi alunecă în gol.Se rostogoleşte în pârâu.Apa rece şi repede se colorează palid în roşu.Dar recele îi face pentru o clipă bine.Parcă îşi revine.Incearcă încă odată să se ridice în picioare,sau cel puţin să se târască afară: "Să mor măcar cu capul la aier,nu în apă".. Şi viaţa,care nu vrea să-l părăsească,îl mai ajută odată. Reuşeşte să se salte pe marginea râpei,să-şi tragă afară din apă picioarele.Se uită,rătăcit,în sus,printre trunchiurile cenuşii ale fagilor.

De unde au apărut umbrele cu ochi de râs? Şi rânjesc deasupră-i ameninţător,toate trei cu ţevile pistoalelor automate îndreptate spre capul lui. In şirurile de dinţi galbeni şi rari,Tudor vede tot atâtea fiare care caută să-l sfâşie în bucăţi,să-l destrame.Unul se apleacă mai aproape şi-i şopteşte şuerător: "A treia oară nu-mi mai scapi,banditule.Ai devenit un strigoi care nu vrea să moară.Am pierdut o întreagă noapte cu tine,tot împuşcându-te şi tot căutându-te după aceea.De data asta te mântui altfel".Nu mai are încredere în arma cu care trăsese de atâtea ori.I se pare că trupul "banditului" scapă de sub legile omeneşti.Dacă nici acum nu-l ucide, simte că o să înebunească.O teamă groasnică pune stăpânire pe toţi trei.Şi simt că comit o fărădelege.Dar nu mai pot da înapoi.Umbra aplecată deasupră-i întoarce arma,o apucă de ţeavă şi izbeşte cu toată patima,ţintind capul lui Tudor.Intr'un disperat şi ultim efort,acesta se fereşte şi primeşte lovitura în umăr.Se aude un pocnet surd,însoţit de un geamăt sfâşietor.Din pragul morţii,Tudor mai poate striga cu o voce nefiresc de puternică: "Nu mă omorî... mai am câteva clipe... copilul meu... copilul meu.." Ultimele cuvinte se sting acoperite de un nou pocnet,mai puternic ca primul.Capul,prins între patul armei şi un colţ de stâncă ce se profila din râpă,se striveşte într'o pastă de oase,păr,sânge şi creer.A doua lovitură nimerise în plin.O bucată de creer,sub presiunea strivirii ţâşneşte'n sus, împroşcând călăul pe obraz,în gură,în ochi.Acesta se şterge cu mâneca dela veston,rânjind satisfăcut.De acum,strigoiul nu mai putea să învie...

Dar în aceeaşi clipă se aude un răpăit de pistol mitralieră.Gloanţele se înfig în trupurile grase ale securiştilor ca'n lut.Surprinşi,miraţi şi înspăimântaţi,aceştia încearcă să se uite înapoi,să vadă de unde vine moartea.Al doilea răpăit,mai lung,şi parcă mai mânios,îi împinge pe toţi trei în râpă,prăbuşindu-i peste trupul neînsufleţit al lui Tudor,cu capul în apa pârâului,care se colorează de data aceasta roşu aprins.N'au timp să mai vadă de unde le-a venit moartea.

. . . .

De după trunchiul noduros al unui fag bătrân, pădurarul porneşte cu pas greu spre marginea râpei. E asudat. Se vede că a mers repede. Ce-l adusese oare? De unde putuse afla cele ce se petreceau lângă casa lui? Se apleacă să se uite'n vale. Cadavrele zac grămadă. Sângele mai şirue în apa pârâului. Coboară. Trage cu greutate trupul lui Tudor de dedesubtul celor ce-l uciseseră de trei ori. Il scoate deasupra râpei, îi desface haina, cămaşa. Pieptul ciuruit de gloanţe îi apare palid, cu rănile ca nişte trandafiri abia deschişi. Plânge. "N'am putut să te scap, fratele meu... n'am putut să te scap.. Blestemat cap de muiere... blestemată soartă..." Scoate dela brâu un cuţit lung, cuţitul lui de vânătoare, şi începe să scormonească pământul ud. La rădăcina unui fag, la rădăcina fagului de după care trăsese, sapă groapa fratelui lui de cruce, celui mai bun dintre prietenii lui. Cu fiecare lovitură de cuţit simte crescând în el setea de dreptate. In capul lui nu poate încăpea un gând. Cum a putut femeia lui să facă asemenea trădare.. Zadarnice au fost toate sfaturile ce-i da de peste un an, de când se căsătorise. Zadarnic încercase să-i arate ce-i aducea pe oamenii aceia palizi şi flămânzi în miez de noapte la coliba lui şi de ce le da şi ultima coaje de pâine, ultimul ban. "Sâmburele trădării se naşte odată cu omul. Fie că este banul la mijloc, fie că este dragostea, sau frica, tot una-i. Pentru trădare nu există leac. Ce folos toate învăţămintele din cărţi, toate predicile, toate pedepsele date de judecători? S'a lecuit oare cineva de trădare? Dar Dumnezeu? De ce a lăsat trădarea să muşte din sufletele oamenilor? DECE? Dar şi pedeapsa tot dela Dumnezeu a fost lăsată.. Cine e vinovat nu poate scăpa de ea, cum nu poate scăpa de soarta ce i s'a hărăzit.." Gândeşte simplu, fără complicaţii, ca toţi ţăranii moldoveni, ca părinţii lui, cari i-au lăsat ca singură zestre cinstea, şi dragostea de dreptate. "Dacă o nimeresc... înseamnă că-i vinovată. Dacă nu... dar facă-se voia Domnului".

Porneşte cu pasul greu, dupăce acoperă pe Tudor şi pune peste mormânt două pietre grele ca să nu-l desgroape fiarele, şi sapă cu cuţitul pe una din ele un fel de cruce. Se opreşte la o svârlitură de piatră de casă. Ridică pistolul cu care răsbunase pe Tudor şi ţinteşte prin fereastra închisă, după perdelele albe. Trage un singur glonte. Se aude un vaer scurt, apoi tăcere. Pădurarul nu mai intră în casă. Inţelege. Se descoperă, rămâne câteva clipe cu arma'n jos şi cu căciula'n mână, parcă rugându-se. După puţin, statura înaltă se îndreaptă, şi fără să mai arunce vreo privire spre casa ce fusese ridicată cu palmele lui şi numai din sudoarea lui, casă care deacum îi devenise coşmar nesuferit, simbolul adăpostului trădării, se pierde după o perdea deasă de trunchiuri de fagi desfrunziţi şi cenuşii.

Ceaţa se risipeşte şi razele soarelui dau viaţă milioanelor de stropi de ploae aninaţi de crengile copacilor, schimbându-i în tot atâtea milioane de mărgăritare. Pădurarul este deacum departe, căutându-şi prietenii pe cărările sălbatice ale Carpaţilor Vrancei...

Radu Viroagă

LA POARTA MARILOR DREPTAŢI de Dumitru Bacu

Ni-i drumul lung!..
Fără'nceput, fără sfârşit.
Stâlcit,
printre coclauri, printre stânci,
prin râpe-adânci,
urcăm târîş.
Ca jnepii,
ne căţărăm pe culmi
cu ghiarele, cu sângele, cu ţepii...

Spre cer deacum,
prin secetă, prin scrum,
am împletit o scară,
din funiile spânzurătorilor din ţară
şi trepte-am pus,
cu suflet sfârtecat,
ciolane risipite peste hat!

Ofrandă ducem, dar, spre Cel de Sus,
In loc de trandafiri aprinşi
şi albe flori,
Buchetul rănilor din trupuri de Isus.
Şi'n loc de rugăciuni
spânzurători.
....

Ni-i drumul lung,
fără'nceput, fără sfârşit.
Şi scară înălţăm spre Infinit
din infinitul lanţ ce ne sugrumă.
Şi trepte-am pus,
ciomegele ce ne-au răpus
sub muta humă.
....
Şi când, târziu,
Vom bate'n poarta Marilor Dreptăţi,
Nu vom cădea'n genunchi,
ca alte dăţi;
Nu vom cerşi iertări,
Ci vom trăzni din lanţuri întrebări:

De ce o Doamne-ai fost atât de crud?
Nu Ţi-a ajuns pe cruce fiul Tău?
Nu ţi-a ajuns un rai întreg de sfinţi,
ca să mai faci şi unul în Aiud?
Au jertfa lor fu oare în zadar?
Doar n'am fost noi aleşii Tăi,
ca să ne dai şi nouă alt Calvar,
să ne cinsteşti cu-atât de cruzi călăi!

Ajunge Doamne cât ne-ai răstignit!

Suntem din humă slabă,şi mărunţi:
Nu mai putem răbda la infinit,
pe schiloditul trup,poveri de munţi!

De vrei să nu uităm cuvântul Tău,
să Te cinstim,
Dă-ne răstimp
Să-Ţi reclădim altarul risipit,
Să oblojim
cu feşe din cămaşa lui Isus
rănile-adânci,obrazul pălmuit,
Să ne'ngropăm în cimitir sub cruci
toţi morţii risipiţi pe la răscruci
din ziua când,cu gândul luminat,
noi Te-am ales
să fii stăpân pe cuget
şi'mpărat!

&&. Ne-au întrebat câţiva cititori dacă articolul "Cudalbi" din numărul trecut e o nuvelă,grefată pe actuala tragedie românească,sau conţine fapte strict adevărate.Răspundem: conţine fapte teribil de adevărate,întâmplate în comuna Cudalbi,judeţul Covurlui,în zilele de 26-28 Ianuarie 1958.Putem adăoga că la fel de "voluntar" s'au făcut toate colhozurile din România şi din celelalte ţări ocupate de comunismul ruso-evreesc.-

&&. Acum 3 ani a avut loc,la Bucureşti,botezul micuţei Silvana,fiica Gabrielei Moţa,fata lui Ion Moţa,căsătorită cu cineva din Orăştie.Fetiţa o creşte d-na Moţa,cu mari greutăţi.Bietul copil,încă n'a văzut o jucărie.Aproape n'au ce mânca.A fost scoasă din casă îndată după moartea mamei Căpitanului,care a fost mulţi ani paralizată.Cu doi ani în urmă,a murit şi Silvia Ciurescu,sora Căpitanului.Gabriela şi d-na Moţa au fost mai mulţi ani închise la Mislea.Mihai,fratele ei,e funcţionar la un ospiciu de nebuni.Gabriela studiază la Ploeşti,la o şcoală de felcere.Şi bătrâna d-nă Moţa a murit. D-na Iridenta Moţa a devenit cu-adevărat "bigotă",numai Dumnezeu e tot ce-o mai interesează.Se spune că'n primăvară a fost executat Radu Gyr.Pr.Popescu dela biserica Sf.Mina din Capitală a fost condamnat la 15 ani închisoare fiindcă a ajutat pe soţia lui Mihalache,procurându-i lemne de iarnă.

La secarea lacului Floreasca,în toamnă,lumea a rămas uimită de cât aur lucea în soare! bieţii români,ca să evite efectele aparatului magnet,căruia nu-i scapă niciun colţişor din casă,au recurs la asvârlirea în lac.S'a anunţat ieftinirea a 2600 articole,printre care 50 de feluri de aţă de cusut,40 de feluri de likoruri.. Pâinea,zahărul,făina,au rămas la fel de scumpe.In timpul vizitei lui Hruşciov în America,toate jurnalele au fost pline cu triumful călăului; dar manifestaţiile contra lui n'au fost redate,n'au suflat o vorbă de unele întâmplări.. Se crede că Hruşciov a fost în România ca să se intereseze de cura de întinerire a d-rei Aslan...

&&. Praxa de peste 40 de ani a desăvârşit rafinamentul metodelor de penetraţie a "comunismului",ajutate în aceasta şi de putregaiul lumii a cărei robire se urzeşte.Invăţaţi,artişti,sportivi,sunt invitaţi în ţările "liberate", plimbaţi în locuri anume alese,îmbuibaţi,culcaţi în hoteluri princiare,tămâiaţi.. iar la plecare puşi să dea câte o mică declaraţie de huzurul ce-ar fi domnind acolo şi pe care ei l-au "văzut".. Cu dublu rezultat pentru canalii: descurajarea robilor şi înşelarea opiniei publice străine.Mai recent,două "somităţi" franceze: Henri Torrès,preşedintele Consiliului superior al radio-televiziunii franceze,şi Henri Laugier,profesor la Sorbona,au căzut în această cursă,făcând,între două sughiţuri,nişte declaraţii pe care şi Hruşciov le-ar fi semnat - şi care,bine'nţeles,au şi apărut în "Scânteia" şi "Contemporanul".Acestor imposturi a înţeles să le răspundă,spre consolarea noastră, tot un francez,prof.Marcel Fontaine,care ne cunoaşte limba,sufletul,ţara,şi suferă de halul ei de astăzi.Desigur,scrisorile sale deschise n'au trecut dincolo de ochii celor doi destinatari,spre a fi publicate în locul ce se obişnuia pe vremea cinstitei "decadenţe" burgheze.Noi mulţumim totuş,cu toată căldura şi recunoştinţa,inimosului prieten de zile grele al ţării noastre.-

&&. Secretarul comunităţii ebraice din Germania,H.G.Van Dam,plângându-se, într'un raport,de renaşterea antisemitismului în Republica Federală,acuză guvernul Adenauer de slăbiciune şi cere măsuri drastice.Cum se vede,evreii, caşi în România,pretutindeni culeg ce samănă.Excesivele pretenţii băneşti -(înţelegând ei să transforme în monedă sunătoare,plătită de muncitorul german,până şi sângele coreligionarilor pieriţi)-,tratamentul de favoare pe care l-au vrut garantat până şi'n Constituţie-(în Germania poţi vorbi rău de capul Statului,dar nu-i permisă nici cea mai mică -şi îndreptăţită- aprecieere nefavorabilă unui evreu)-,au dat rezultatele ce erau uşor de prevăzut. Iar "dârzenia" pe care o cer astăzi guvernului german nu va face decât să adâncească -şi cimenteze- ura.-

&&. Ziarele nemţeşti au comunicat,la sfârşitul lui Iunie,că în Germania liberă sunt cu peste 200.000 de locuri de muncă mai mult decât numărul cererilor.Sănătoasă ţară!

DIN FAPTELE SF.APOSTOL HORIA SIMA,CETIRE

Isprăvi ale fostului şef,ca cele publicate sub acest titlu în numărul trecut,arătând vulgaritatea tipului,nu sunt deloc izolate.Războiul era în agonie şi aşteptam dela o zi la alta încetarea.Cu toate că nici Goebbels nu mai credea în victorie,trupele continuau să se bată cu înverşunare.Ca ofiţer însărcinat cu propaganda şi ridicarea moralului trupei,ajung la Altaussee,sediul "guvernului".Ţin să văd neapărat pe "comandant",să-i raportez starea de spirit din armată şi să văd ce ordine mai sunt.Aici însă era o zarvă de nedescris,că nimeni nu mai ştia pe ce lume se află.Fiecare căta să-şi pună pielea cât mai bine la adăpost.Cu chiu cu vai,în sfârşit dau ochii cu "comandantul" şi bucuria lui fu fără margini.Fără să-mi dea răgaz de spovedanie,mi-o luă înainte: "Dumnezeu te-a trimis,camarade G.După cum vezi,lucrurile merg prost şi trebue să spălăm putina cât mai repede,ca să nu cădem plocon în mâna duşmanului nostru de veacuri.. Am dat dispoziţii ca fiecare să se salveze cum poate.. Când ai plecat dela Kaufholz?"

- "Alaltăeri,domnule comandant".
- "Cu hârtii în regulă?"
- "Da,domnule comandant".
- "Cu hrana cum stai?"
- "Am hrană rece pe 3 zile,plus cartelă pentru o săptămână".
- "Excelent!.. nici că se poate mai bine.. M'am gândit să-ţi încredinţez cea mai frumoasă misiune legionară.De felul cum o vei duce la bun sfârşit depind graniţele României de mâine.Nu mă îndoiesc că nici d-ta nu visezi altceva decât să vezi ţara noastră frumoasă ca un soare".
- "Fără îndoială,domnule comandant".
- "Am cunoscut pe fratele d-tale şi... de altfel judeţul Constanţa a fost totdeauna în fruntea bătăliilor legionare.Eşti constănţean şi pentru mine asta e destul.. Iată de ce e vorba: profesorul H şi camaradul P trebue ca cu preţul vieţii lor să puie la loc sigur întreaga corespondenţă secretă,a guvernului şi a Mişcării.De aceea ţi-am spus că Dumnezeu te-a trimis. D-ta eşti ofiţer,şi cum eşti în posesia unui ordin de servici dela autorităţile militare germane,te poţi strecura cu uşurinţă prin posturile de control.Iţi încredinţez pe cei doi camarazi şi preţioasele bagaje.In niciun caz Nemţii nu trebue să-şi vâre nasul în ele,că-i prăpăd.Ca om de încredere,d-tale îţi pot spune că fiind vorba de documente de spionaj şi contra-spionaj,avem aici nişte acte foarte compromiţătoare pentru diplomaţia Reichului,ce ne vor fi de mare folos mâine.. Ai fost şeful siguranţei din cel mai mare port maritim al României,şi cred că ţi-am spus destul..."

Primisem cea mai înaltă misiune ce mi se putea încredinţa şi cu cei doi mandatari guvernamentali cătam,de câteva zile,să ajungem la locul stabilit. Hrana rece se terminase demult,că acum eram trei pe ea - şi cum cartelele nu-mi mai erau de folos,începui să văd dublu,că nici susai nici păpădie nu găseam prin acea parte a Austriei.

- "C facem de mâncare,d-le profesor?",întrebai eu pe fostul prefect.
- "Strângem cureaua,camarade!.. legionarul nu se vaită de nimic.. Cu voinţa lui de fier trece cu uşurinţă peste toate nevoile",îmi răspunse el,şi începu să mă îndoape cu teorii,de mă apucau ameţelile mai tare.Ei se ţineau însă bine,tari în credinţă,că mi-era necaz că nu puteam fi ca ei.

Insfârşit,ajungem la punctul de control.Convenim ca eu să plec cu trenul,luând cu mine cele două geamantane până la gara următoare,iar ei să vină pe jos,ne mai având niciun risc asupra lor.Fixarăm locul de întâlnire, îmi luai rămas bun şi,când prezentai la control ordinul de servici,căpitanul cu paza gării îmi şi puse la dispoziţie doi soldaţi cari-mi ajutară să mă instalez în vagon.Peste o jumătate de oră mă găseam într'un local destul de bine camuflat,unde trebuia să aştept pe camarazi.

Timpul hotărît se scursese demult; aviaţia americană aşternea covor de bombe,mitralierele clănţăneau tot mai aproape,iar eu nu mai puteam târî cele două geamantane,că abia mă mai ţineam pe picioare.Hotărîi deci să triez hârtiile,şi pe cele pe care le voi socoti mai importante să le păstrez,iar restul să le pun pe foc.Retras într'un loc unde oricărui muritor i se respectă liniştea -dar mai ales unui Untersturmführer,mă pusei pe treabă.Când deschisei capacul,parcă cineva mă lovi cu maiu'n cap: geamantanul meu era plin de şunci,cârnaţi,cutii de trabuce şi ţigări.. Apoi aşa spionaj să tot faci! In al doilea geamantan,adevărată marfă de contra-spionaj: numai ciorapi de damă şi cafea! Halal să-mi fie! Intru mulţi ani să-mi trăeşti nene Horică Sima,că mi-ai încredinţat această sfântă misiune! Mai pupi tu cârnaţii când ţi-i pupa ceafa!- Când,mai târziu,l-am întâlnit,am citit în ochii lui ce mult ţine el la constănţeni..

Culeasă de D.Em.Popa

DORURI ŞI NECAZURI

R.-România: Moşii,anul acesta,au fost foarte săraci.Aproape n'am avut ce împărţi.Carne n'avem demult.De mai mult de o lună n'avem nici lapte,sau derivate de-ale lui.Zac vitele de febră aftoasă; sunt închise toate la un loc şi drumurile sunt păzite să ne se strecoare un strop de lapte.Au mai rămas doar ouălele,după care ne omorîm să apucăm.Am făcut mare imprudenţă de m'am hazardat să iau şi eu o pâine.Prins de şuvoi,care parcă era o ceată de sălbatici,n'am mai putut eşi,şi simţeam că mor.Ajuns în dreptul ferestrei unde se distribuia pâinea,m'a băgat vânzătorul înăuntru.Acolo,unde abia mai respiram,xlaxbăgaxxx am stat până s'a terminat pâinea.Să pier de foame,dar nu mă mai expun la aşa ceva.Am fost la o înmormântare,ieri,şi aş fi vrut să fiu în locul mortului.Asta e viaţa noastră amărîtă.. De bietul nostru călugăr,nu mai ştiu nimic.Şi-o fi luat şi el drumul pribegiei,cum au făcut mulţi acum de curând,la desfiinţarea schiturilor.Inceperea s'a făcut cu un schit de maici din Argeş,la Văleni.Tot aveau impresia guvernanţii că trândăvesc,deşi maicile lucrau zi şi noapte.Toţi au fost la munci grele trimişi.

D.-România: Pentru greşala nepermisă ce-am făcut,pedeapsa mi-a venit din plin: un an de Bărăgan.Bunei mele mame nici nu-i mai comunic.Tot ce mi se întâmplă,ispăşesc din propria-mi,din marea mea vină.Dar tare mă chinuesc pentru ea! Trăesc în chinurile ce merit.Apa de Bărăgan e raţionalizată(de gustul ei nici nu mai vorbesc) şi căldurile mă omoară.E tare cald,tare cald.

B.-Anglia: Aici a sosit de curând şeful iezuiţilor din România,care a fost închis acolo până toamna trecută.Povesteşte ororile îndurate.A trebuit să fie îngrijit în Franţa un an.Printre alţii,a fost închis cu gen.Zwidenek,fostul aghiotant al reginei Maria,care a murit sub ochii lui.E îngrozitor ce povesteşte omul acesta.

N.-Austria: Am cunoscut o doamnă din ţară.Ce lucruri înfiorătoare povestea.Fiul ei,de 19 ani,a fost condamnat,pentru vinderea unui şal,să lucreze un an la stuf.Vorbitorul acolo e la 2 noaptea,pentruca familiile să nu vadă, la lumina slabă a felinarului,în ce hal arată condamnaţii.Când mama a reuşit să-l vadă,palmele bietului copil erau carne vie.- Am avut fericirea să aştept la gară pe mama unui compatriot,în vârstă de 77 ani,care venea din ţară. Ce nerăbdătoare era să-şi revadă fiul,după 18 ani! Am primit-o ca pe mama mea.Vorbea încet,uitându-se în jur.Se cunoştea teroarea prin care trecuse. Am luat-o acasă la mine.Savura cafeaua naturală,pe care n'o mai gustase de ani.Spune că în ţară legionarii sunt mai asupriţi ca oricând.

V.-Iugoslavia: Revista dv nu mi-a ajuns de multă vreme.Ultimul număr avea pe pagina primă articolul de elogii aduse noului Papă.Mă alătur urărilor Vetrei adresate gândurilor bune ce poartă Bisericii înaltul Prelat.

B.-Grecia: A trecut şi Octombrie şi Vatra tot n'a venit.Nu vreau să cred că i-aţi întrerupt apariţia.Ar fi ceva cu adevărat de neconceput şi mai ales dureros.Proectul cu Centrul de Acţiune dela Freiburg,dacă s'ar putea realiza, ar fi o faptă de mare valoare.Cu oameni însă de genul celor ce reprezintă refugiul nostru,credeţi-mă,mi se pare cam prea îndrăsneţ.

N.-Argentina: Am citit în Vatra gândurile voastre în legătură cu Freiburg. S'ar putea ca acest Centru de Acţiune să fie soluţia care se cerea demult. Vor fi puţini în echipa de lucru,au ajuns o raritate oamenii dezinteresaţi. Teribil ne-am mai pulverizat! S'ar putea ca acest Centru să fie şi început de reînviorare,căci mulţi ne complacem în pasivitate.Dar dacă Acţiunea nu-i bine închegată,cu elemente dinamice,nu se merge departe.Centrul de Acţiune ar putea dirija întreaga luptă romanească.Biblioteca şi-a caştigat un nume în emigranţă,ba şi printre străini.In cadrul Institutului din Freiburg,Centrul ar putea fi adevărata Universitate romanească a refugiului,adevărata ambasadă a românismului,azi fără putinţă de expresie.Bune ar fi cateva echipe si în restul lumii.Există baze bune în USA,Canada,aici.Numai să se înceapă acolo.Problema materială va fi teribil de grea.Greu va fi deasemeni să ne înţelegem cu cei ce-au căzut într'un fel de egocentrism sălbatic,în închistare,egolatrie.Nevoia Centrului o simţim; altfel,ne închistăm,mucezim,disparem.Putem vieţui,dar ce folos? putem trăi comod,furnizând colonisti în ţările care asimilează,dar atat.Ori,asta înseamnă moarte grea.. Trebue bombardată insensibilitatea omenească,e necesară o concentrare a tot ce-a mai rămas cu vlagă.Să dea Dumnezeu să se împlinească gândurile voastre bune.

D.-Austria: La 13 Septembrie,de ziua Căpitanului,i-am aprins lumânări în culorile tricolorului,am pus candelă la fotografia lui şi i-am adus nişte garoafe albe.. Apoi ne-am dus la cimitir,la micuţul nostru Corneliu.Şi lui i-am dus flori albe,şi i-am scris cu pensula'n culori numele pe crucea de lemn..

Nu uit tradiţia noastră muntenească: azi,de Ziua Crucii,am fiert porumb şi am mâncat numai legume şi fructe.Afară de fructe negre,care nu e voe să se mănânce,aşa-mi spunea bunica mea,care era musceleancă depe Râul Doamnei..

R.-Grecia: Fata mi-a reuşit la gimnaziu,dar chiar de-l termină,nu-i va folosi la nimic: elevii noştri,cari termină gimnaziul grec,nu pot studia mai departe.Auzim că se dau pe-acolo nişte burse: adevărat? Cât despre noi,suntem aşa cum ne ştii: în întuneric încă...

I.-Germania: De politică,nu mai ştiu nimic; numai că Hruşciov,sau cum îl cheamă,şi-a ocupat locul pe lună...

N.-Germania: Deşi citesc cu atenţie puţinele foi legionare,n'am descoperit nicăeri o reparare a incalificabilelor fapte dela Madrid de acum doi ani. As fi citit bucuros,barim câteva rânduleţe în acest sens,căci o greşală,oricât de mare,reparată la timp redă speranţa şi încrederea.Dar se vede că nu s'a făcut,în ciuda unor împrejurări favorabile.Este evident atunci,cu aşa mentalitate,de ce ataţi legionari preferă să rămână foşti legionari.Sunt suficiente exemple de oameni,îndeosebi cu rang,ce au înşelat pe Căpitan,pe ei înşişi şi pe noi.Nu mă gândesc,natural,numai la sărmanul Horică,a cărui activitate din urmă ar trebui să preocupe serios pe medici.El ştie că'n felul acesta nu mai poate seduce pe nimeni,dar se vede că tortura crimelor comise nu-i dă pace.Nu-i şagă să te apese de două decenii mustrările atâtor morţi, mai puternici decât cei vii.A voit să fie şef,şi pentru asta a uneltit,a trădat,a ucis,- iar acum culege cumplitele roade.Dar efectele s'au resfrânt şi asupra ţării,şi a exilului nostru,care,în lipsă de şefi cu răspundere,nu-şi găseşte axa.Am pierdut oameni grei şi am rămas cu.. Sima.Stăruinţa Dv şi a catorva români de a zăgăzui haosul este de aceea sortită eşecului.

B.-Grecia: Imi spunea un evreu din Salonic: M'a dus soarta în multe părţi. Nemţii mi-au omorît pe tata,pe mama,fraţii.Eu am fost mutat din lagăr în lagăr,mereu tot mai spre est,până am scăpat la ruşi,şi acolo am fost liber.Eu n'am dus-o rău.Despre ceilălţi,însă,trebue să spun adevărul,deşi pe nemţi nu pot să-i iubesc: era mult mai bine în lagăre la nemţi,decât liber în Rusia.

R.-Australia: Căldurile care bântue la noi de 3 săptămâni,între 38-43°, sunt grozave.Nu se poate mânca,nici dormi.Mulţi copii mici au murit de căldură.Eu îl scald pe-al meu des ca să-l răcoresc.De mult n'am mai avut aşa vară călduroasă.Soarele te arde,apa e murdară ca noroiul.O bei că n'ai alta. Clima de aci nu ne prieşte.Pe deasupra tot citim în ziare că noi emigranţii, afară de englezi,suntem puşi în categoria unui popor de clasa doua.. Ce să facem,trebue să ne împăcăm cu soarta.Ţara am pierdut-o şi în străinătate nu putem aştepta nimic altceva decât să fim nişte indivizi toleraţi.E aşa de cald,că bieţii muncitori din fabrici tot timpul se scaldă în sudoare.

R.-St.Unite: Nu-i vorba de trecut la catolicism,acum,rupţi cum ne găsim de trunchiul patriei ortodoxe şi de familiile noastre.Dar am observat aici, ca şi în alte părţi,că aproape numai catolicii se opun comunismului.Ceilalţi protestanţi,etc.,au transformat lupta într'un soi de sforării duse în culise. Masonii merg cu ticăloşia până acolo încât să spună că în ţară e bine,că nu e dracu chiar aşa de negru.. Aici nu vreau să mai stau în niciun caz.Când ştiu că dementii de aici,împreună cu bastarzii din Anglia îmi vând ţara la fiecare întrunire cu Moscova,simt cum mi se ridică veninul la inimă.Până la venirea lui Crusciov,crezusem că în afară de dolari,tinichele şi pietroaie puse unele peste altele,mai există şi o bună parte de spirit în ţara aceasta. M'am înşelat însă,căci atributul acesta este doar al unei infime minorităţi. Ca la un semn magic,când masonul din Washington a cerut poporului să-şi mai deschidă baierele "inimii" în faţa diavolului,acesta s'a executat cu atâta repeziciune -dovada lipsei de caracter şi a maturităţii- încât m'a făcut să vomit şi ultima urmă de simpatie ce-o mai aveam pentru ei.. Să nu credeţi că vreau să plec de-aici numai din motive"negative".Imi este tare dor de Europa,de această mamă bună şi cultă.Tare mă doare inima când văd câţi fraţi de-ai noştri se pierd definitiv prin coclaurile acestea.

C.-Suedia: Popoarele lumii au şi ele o soartă.Moartea se poate sâcâi o vreme cu doftorii,cu leacuri ori descântece - de înlăturat însă nu se poate înlătura.. Aici,trăim în perfectă coexistenţă cu telefoniştii şi informatorii legaţiei reperiste.Când d-lor dau câte o reprezentaţie de gală,unde se dau în spectacol prin abuzul de băutură şi varietatea bunătăţilor,află şi refugiaţii,iar când se adună refugiul să serbeze o zi ca Zece Mai sau 24 Ianuarie,nelipsiţi sunt strângătorii de informaţii.Mai degrabă e trecut cu vederea sau i se refuză invitaţia unui refugiat,decât leprelor de spioni aproape oficiali.. I-am atras atenţia,unui prieten într'o astfel de situaţie,că oriunde ne-am duce,în afară de ţara noastră,tot străini suntem şi,fireşte,trebue să luăm lucrurile aşa cum sunt,nu suntem jidani să venim ca toleraţi şi la urmă să căutăm să devenim stăpânii celor ce ne dau o mână de ajutor.

Hruşciov,n'a mai venit,între timp şi-a pierdut curajul; a declarat-o singur: decât să fie huiduit şi scuipat şi mai ales să i se facă imputări că ţine sub călcâi o sumedenie de ţări,pe care le spoliază la refuz,mai bine lipsă.Speră,după vizita în America,să împartă Europa cu foştii aliaţi,pe cari i-a tras de gâlci în modul cel mai grosolan.Deocamdată ne împuiază capul cu sputnicii,dar,curios,cel de-al doilea şi-a fixat traseul dela Stockholm la Tokio.. cum ajunge la Stockholm,odată face: zvac,se răsuceşte'n loc şi porneşte chelălăind îndărăt către Tokio,şi iar înapoi.. Se înţelege că chelălăiturile căţelii au umplut de revoltă societatea protecţiei animalelor,dar de ce această societate n'a protestat când turmele de dobitoace erau trimise pe linia întâia a frontului să distrugă câmpurile de mine? Dacă nu milă,să fi cerut măcar o distincţie oarecare.. Din păcate,nicio vacă n'a primit "ordinul jaretierei",niciun măgar,niciun porc n'a profitat de vreo "legiune de onoare",deşi au murit eroic râmând şi scoţând minele din pământ ca să scape viaţa oamenilor.Aceste lighioane nevinovate,nu le-a "protejat" nimeni..

Pe-aici s'a abătut un zăduf de nesuferit,pădurile ard şi iarba se usucă de secetă,asfaltul se topeşte pe străzi,iar eu,cu boala mea de inimă,n'am fost în stare să lucrez mai bine de două luni..

S E M N A L Ă R I

Nu faptului că "Vatra" apare,dacă nu mereu,de cele mai multe ori la Roma i se datorește,de data aceasta,precăderea acordată,la "Semnalări",Italiei, ci constatării obiective că în Italia cărturarii români au fost,în ultimul timp,deosebit de activi.Vom aminti astfel,rând pe rând:

Giorgio CARAGAȚĂ,"Letteratura romena",Milano,Vallardi,1959,în cunoscuta și eleganta colecție "Storia delle letterature moderne d'Europa e d'America",condusă de Carlo Pellegrini.Volumul II e consacrat literaturilor spaniolă,portugheză și română.Partea din urmă,compusă din peste o sută de pagini, urmărește cu sârg,perspicacitate și,uneori,noutate de vederi desvoltarea literaturii române dela începuturi până azi,adică până în exil(fiindcă ce se face în țară acum e,cum o spune cinstit și oportun autorul,treabă străină și partinică).Avem în felul acesta la îndemână o nouă istorie a literaturii noastre în limba italiană.Profesorului dela Universitatea din Florența îi datorăm și câteva acute "Considerazioni sulla lingua romena religiosa e letteraria del Seicento": textul comunicării prezentate la al optulea congres de studii romanice,Florența,3-8 Aprilie 1956,publicat de ed.Sansoni.-

Petru Iroaie,"Miorizza o il canto della fusione con la natura",extras din revista dela Napoli "Folklore"(XII,fasc.I-IV,1958).E vorba de o conferință mai veche a profesorului dela Palermo,în care se dă un orizont surprinzător de amplu celei mai frumoase dintre baladele pastorale românești: "una dintre marile creații ale literaturii mondiale",cum afirmă Spitzer(Cahiers Sextil Pușcariu,II,2,Iulie-Dec.1953). "Miorița" e pusă în legătură,pentru prima dată dacă nu ne înșelăm,cu intensul cult daco-roman al Dianei.Studiul se încheie cu traducerea în versuri ritmate a poemei examinate,cum și a altor cântece populare,între care "Ciuta" și colinda "Dumnezeu păcurar".-

Ioan GUȚIA, "La locuzione 'nu știu ce' in Eminescu.Nota su 'non so che' (je ne sais quoi)",în "Cultura Neolatina"(XVIII,fasc.2-3),publicația Institutului de Filologie romanică de pe lângă Facultatea de Litere din Roma.E o analiză,ca deobicei foarte îngrijită,a unui procedeu stilistic eminescian, încadrat în tradiție și în literatura europeană a timpului.Autorul recenzează tot în acest număr și -poate cu excesivă îngăduință,deși rezervele nu lipsesc- două numere din reperista "Revue de Linguistique"(I,1956; II,1957). Profesorul dela Roma a mai publicat de curând,în bine cotata colecție "Il saggiatore"("Nuova Italia",Milano),volumul "Il linguaggio di Ungaretti": studiu stilistic și estetic aprofundat asupra marelui poet italian.-

Nicolae ILIESCU,"Da Manzoni a Nievo"(Roma,1959).Aceste prețioase "considerazioni sul romanzo italiano" ale profesorului dela Harvard University apar în colecția de studii și eseuri a Societății Academice Române,și indică un viguros temperament critic,la zi cu informația bibliografică și cu problemele esteticei.Se înmulțesc astfel,printre Români,"italianiștii"; și e un bine.In afară de profesorii Iliescu și Guția,cunoaștem cazul d-lui Vintilă Horia: expert ca puțini alții în ale culturii italiene,mai ales contemporane,în tot vastul teritoriu de limbă spaniolă.

Mario RUFFINI,"Contributo alla bibliografia dei manoscritti romeni dei 'Miracoli della Madonna'",în "Studi in onore di Angelo Monteverdi",II(Modena,1959),pp.641-654.Profesorul dela Torino,care a rămas,după câte știm,prietenul încercat de totdeauna al Românilor(spre deosebire de alți colegi compatrioți,cari nu ezită să sugă și la vaca reperistă),completează lista celor 56 de manuscrise cu "Minunile Maicii Domnului" examinate până acum de Hasdeu,Gaster,Dumitru Stănescu,Cartojan,cu alte 7 identificate în Biblioteca Academiei dela București,ajungând la concluzia că ar fi existat nu numai două,cum susținea Cartojan,ci mai multe prototipuri de traducere în românește a răspânditei cărți medievale,cu atâta influență și în folclorul nostru.

Aloysius L.TĂUTU,"Acta Benedicti XII(1334-1342)"(Cetatea Vaticanului,1958). Autorul continuă,sub auspiciile Comisiei pontificale speciale,din care face parte,să adune și coordoneze "isvoare" pentru reglementarea codului de drept canonic oriental.Din această muncă grea și obositoare sunt speranțe întemeiate că vor ieși noi date cu privire la istoria medievală a românimii noastre,rătăcită departe de Occidentul căruia substanțial îi aparține.-

Eugen DRAGUȚESCU,ilustrații la volumul "Le città del silenzio dell'Umbria",antologie din"Laudele lui D'Annunzio"(Perugia 1959).Maestrul român, care a închinat și orașului Sfântului Francisc o splendidă monografie scrisă cu penița în linii,lumini și umbre -"Assisi"(Firenze,Vallecchi)-,confirmă,cu noua lucrare,dragostea creatoare pentru peisajul ondulat,orașele în fier bătut și umanitatea caldă a Umbriei superbe.Pictorul nostru,devenit de curând "român",e prezent,deasemenea,în fiecare an,în volumul de închinare Cetății Eterne -"Strenna dei Romanisti"-, pe care-l îngrijesc o seamă de specialiști și de ibovnici,fără leac,ai Romei.-

Dacă la toate acestea mai adăugăm incursiunile sonore pe care,tot mai des,le fac,prin teatrele de operă italiene -dela Scala din Milano la San Carlo din Napoli,dela Opera din Roma la Massimo dela Palermo,dela Comunale din Florenţa şi Bologna la Bellini dela Catania- Virginia Zeani,Irina Frătiţă-Gasperoni,Sergiu Celibidache,Petre Munteanu,Tomel Spătaru; şi încheiem cu succesul considerabil repurtat de iniţiativa românească a unui apel al jurnaliştilor refugiaţi către colegii din presa italiană,ca să nu piardă niciodată din vedere,mai ales în actuala fază de aparentă şi periculoasă "destindere",problema tragică a naţiunilor robite -apelul a fost semnat de toţi gazetarii români,de profesie ori de nevoe,din Roma,şi a fost reluat,printre alte ziare,de "Corriere della Sera" în prima pagină,e lămurit că Românii din Italia,cât pot,şi mai mult decât pot,fac.-

Adrian Popa

C Â N T E C

Lung e drumul Clujului,
Dar mai lung al dorului,
C'al Clujului se sfârşeşte,
Al dorului se sporeşte.
De-ar fi dorul vânzător,
Eu m'aş face negustor,
M'aş duce la târgul mare,
M'aş pune cu satra'n cale
Şi-aş da dor la care n'are.
Bade,de dragostea noastră,
A crescut un pom pe coastă.
Pomu-i mare,frunza rară,
Pasările prin el sboară,
Şi sboară din pom în pom,
Ca dorul din om în om.

&&. Citim cu plăcere în "Buletinul informativ"al parohiei române ortodoxe din B.Aires că,la 13 Septembrie,când se împlineau 60 de ani dela naşterea Căpitanului,- însuş preşedintele consiliului parohial,d-l Cornel Isër,a vorbit,în biserică,despre "Corneliu Codreanu,vizionarul din istoria naţională care,situat pe linia destinului românesc trasată de un Tudor Vladimirescu, Avram Iancu,Bălcescu,Eminescu,a prevenit în mod dramatic şi profetic pe factorii responsabili din politica românească în ajunul ultimului război că Ruşii,odată intraţi victorioşi în ţară,nu vor putea fi scoşi de nicio forţă omenească de pe teritoriul încătuşat al Patriei.. Acest avertisment a fost unul din motivele care au dus la asasinarea lui Corneliu Codreanu acum 20 de ani şi la masacrarea elitei tinere şi eroice din generaţia lui".-

Nu cunoaştem pe d-l Iser.Dac'o fi legionar,în niciun caz nu-i din "garnitura"veche,prea blazată pentru a-şi mai aminti,ne şi la un jubileu,de Omul care,punându-i galoanele pe umăr,i-a crescut,să nu zicem creiat,identitatea.. Eram,în acea zi,la biserica din Paris,condusă de un comandant legionar: numele regelui capitulard l-am auzit; al Omului ce şi-a pus oasele temelie viitorului românesc,n'a fost pomenit în niciun chip...

&&. D-na şi d-l Marcel Nicolau s'au mutat,în Iulie,din B.Aires la München; deasemenea,în Octombrie,d-l Cornel Iser.D-l Nicolau a lăsat în Argentina o cărţulie de epigrame,în bună parte grefate pe cancanurile locale.Iată una, adresată dlui Manzatti,pe tema unui premiu italian câştigat cu melodia "Monotonia": Te credeam mai de "bon ton",/Venerabil trubadur./Dar în ce-ai compus,ţi-o jur,/Te găsesc cam.. monoton. Alta: "Găsindu-ţi un amic,avea-vei un tezaur",/Ne spune Biblia'n cuvintele-i de aur./Dar viaţa ne învaţă,fiind supuşii ei: "Găseşte-ţi un tezaur,şi ai amici câţi vrei".Ultima,e adresată nu d-lor Drăgan-Manzatti,cum prin asociaţie de idei s'ar fi putut crede,ci dlui Ţoculescu,"omul cu mulţi prieteni"...

&&. "Cea mai bine informată gazetă din exil" -e vorba de "Bire"- după ce la 1 Iulie sileşte pe dl Ion Pârvulescu să se "repatrieze",e nevoită în numărul următor -ca de atâtea ori de altfel!- să-şi înghită mincinoasa afirmaţie.Ca să nu-şi desmintă însă tradiţionala-i "cinste",ţine să adaoge că faptul "nu schimbă cu nimic fondul articolului" precedent.. Natural! "fondul" era,doară,preocupat nu de căderea unui frate,ci de calomnierea lui...

&&. "Curierul românesc" publică la 16 Mai scrisoarea trimisă de dl gen. Chirnoagă,la 25 Martie,generalului De Gaulle,în care se explică situaţia nenorocită a ţărilor robite şi mai ales a României şi se cere sprijinul preşedintelui francez pentru liberarea lor din jugul sovietic,în interesul şi al Occidentului.Treaba e bună.Şi ne surprinde că o face omul care nu reuşeşte singur să se libereze de servitutea în care se află,agăţat,cum este,de o epavă morală...

&&. Echipele de football ale satelor româneşti din Banatul înstreinat au avut vara aceasta o întrecere pentru cucerirea cupei oferită de "Libertatea" din Vârşeţ.A învins "Unirea" din Uzdin,condusă de căpitanul său Spăriosu.

&&. "Declară" o repatriată,în "Glasul" din Pankov,că "este inutil să spună că e mulţumită": pentrucă n'ar crede-o nimeni...

&&. In cursul lui Iulie a avut loc la Madrid o importantă întrevedere politică,de două zile,între Horia Sima şi Pimen Ceacâru...